

Iskra

20

»In na koncu — vaša industrijska veja je zame primer veje, ki se je skoncentrirala na človeški kapital, ki po mojem globokem prepričanju ima in mora imeti prihodnost. To ni industrija, ki predvsem investira v stroje, to je industrija, pri kateri postaja software čedalje pomembnejši in je hardware dejansko sekundarnega pomena. Moram pa reči, da kot laika na vašem področju vaš hardware čedalje bolj impresionira, kajti, čeprav se komaj naučim dela z enim strojem, že izdelate drugega, ki zahteva, da grem znova v prvi razred osnovne šole,« je med drugim dejal v svojem slavnostnem govoru predsednik predsedstva SRS Janez Stanovnik ob desetletnici Iskre Delte.

Deset let Iskre Delte

»Iskra Delta je lastavica, ali znanilka nove dobe«, je med ostalim dejal Janez Stanovnik, predsednik predsedstva SR Slovenije, v svojem govoru na proslavi desetletnice Iskre Delte.

Desetletje ni pretirano dolga doba, niti v življenju človeka, še manj pa v razvoju neke organizacije. Toda, če zadnjih deset let na računalniškem področju merimo z vatlom količine sprememb, je očitno, da živimo v prelomnem času in, da je v srcu tega preloma predvsem informatika. Odgovor na vprašanje, kako bomo živeli in kaj delali v naslednjih desetletjih, leži v veliki meri v naši družbeni sposobnosti, da se hitro in učinkovito uveljavimo na področju novih tehnologij.

V kratkih desetih letih je Iskra Delta prehodila dolgo pot. Da bi to ugotovili, je bilo dovolj primerjati prvi računalnik, ki ga je pred desetimi leti izdelala skupina mladih inženirjev tedanje Delte v kleti za Bežigradom, z novo miniaturno izvedbo Triglava Pico, ki je kljub svoji majhnosti izjemno močan.

Danes Iskra Delta zaposluje prek 2000 delavcev in predstavlja najmočnejšo koncentracijo kadrov na področju računalništva v Jugoslaviji. Razvija vrsto novih izdelkov, nekateri njeni močni novi računalniki bodo zagledali luč sveta že v kratkem. V zadnjem letu je izvedla temeljito prestrukturiranje celotne dejavnosti, da bi bila kos nalogam tudi v prihodnjem desetletju, ki ne bo nič manj napeto in dinamično, kot je bilo prejšnje. Njeni uspehi bodo dajali močan pečat nadaljnemu razvoju jugoslovanske informatike.

Miro Simčič

Pritegniti čimširši krog razmišljujočih ljudi

Neizbežnost iskanja rešitev za izhod iz splošne družbene krize, v kateri smo pa tudi iz težav in problemov, s katerimi se srečujemo v sestavljeni organizaciji, terja od Iskrinih komunistov iskanje novih oblik in metod dela. Pri oblikovanju konceptov in programov morajo biti komunisti predvsem pobudniki in mobilizatorji, pri reševanju posameznih perečih problemov pa je potrebno pritegniti tudi nečlane Zveze komunistov, predvsem tiste, ki imajo znanje in sposobnosti za pozitivne in napredne spremembe in premike v Iskri in o tem tudi razmišljajo.

Teh metod dela, ko osnovne organizacije Zveze komunistov v vse večjem obsegu priteguje k uresničevanju svojih nalog tudi strokovnjake, so se z organiziranjem tematskih skupin, ali oddelčnih sestankov lotili v dveh Iskrinih delovnih organizacijah: Elektrooptiki in ERO.

Verjetno je to glavno sporočilo prve seje predsedstva nedavno ustanovljene akcijske konference Zveze komunistov SOZD Iskra.

Na četrtkovi seji je uvodno analizo ukrepov ekonomske politike in njihov vpliv na poslovanje sestavljene organizacije podal član Poslovodnega odbora SOZD Iskra Vito Osojnik. Posebej je analiziral vpliv ukrepov na področje sprostitve cen, zaostritev na področju denarno kreditne politike, predvidene devalvacije dinarja in posledic pri omejevanju sredstev za osebne dohodke. Prav pri slednjem se je razvila živahna razprava saj se nekatere Iskrine delovne organizacije že srečujejo s posledicami zniževanja osebnih dohodkov, realno pa lahko pričakujemo še nadaljni padec ravni osebnih dohodkov, ki bo nedvomno v večini Iskrinih delovnih kolektivov povzročil določene probleme in težave. Zato je predsedstvo sklenilo, da mora ZK v vseh sredinah dajati pobudo za organiziranje sestankov poslovodnih in samoupravno političnih struktur, na katerih je potrebno analizirati posledice sprejetih ukrepov ekonomske politike na stanje v posameznih delovnih sredinah in predvideti potrebne ukrepe za ublažitev nastalih težav.

V nadaljevanju sestanka je predsednik stalne akcijske konference Franc Kozina podal osebno oceno aprilske konference Zveze komunistov Slovenije, kot jo je doživel v vlogi delegata na konferenci. V oceni je predvsem poudaril, da je vodstvo ZK SRS dobilo na konferenci polno podporo, vendar pa je bilo jasno, da mora priti do konkretnih premikov v sami Zvezi komunistov, če le-ta noče izgubiti zaupanja članov in ostalih ljudi v Sloveniji. Nedvomno bo potrebno

Franc Kozina, predsednik predsedstva akcijske konference Zveze komunistov SOZD Iskra

bistveno zaostri odgovornost delavcev, ki imajo v družbi in organizacijah združenega dela velika pooblastila.

Že na ustanovni akcijski konferenci Zveze komunistov SOZD Iskra so se njeni člani dogovorili, da bodo na prvem predsedstvu opredelili smernice za nadaljnje delo konference. Tako so tudi na četrtkovi seji predsedstva določili prioritete naloge v letošnjem letu. Na junjski akcijski konferenci bodo govorili o odprtih dilemah ob obravnavah Osnutka samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD Iskra, v oktobru pa bi bila skupna seja akcijske konference in razvojno-raziskovalnih delavcev v sestavljeni organizaciji na temo strateške naloge nov izdelek.

Na sejah predsedstva SAK ZK SOZD Iskra pa bodo njegovi člani junija obravnavali izvajanje sanacijskih načrtov in perspektive delovnih organizacij Telematike, Avtomatike in Mikroelektronike, septembrsko sejo bi posvetili sistemu razvoja kadrov v SOZD Iskra in ekonomskim in tehnološkim presežkom delavcev, v oktobru bodo obravnavali investicijske načrte v SOZD Iskra, decembra pa se seznanili z osnovami za pripravo planskih dokumentov SOZD z analizo uresničevanja strateških ciljev sestavljene organizacije. Ob omenjenih nalogah pa bo predsedstvo obravnavalo tudi tekoče probleme, ki se bodo pojavljali med letom.

Beseda je tekla tudi o pobudi osnovne organizacije ZK temeljne organizacije Sistemi v delovni organizaciji Avtomatika, ki je predlagala, da bi pet odstotkov članarine zadržali za potrebe osnovnih organizacij in, da bi izenačile odstotek članarine za vse člane Zveze komunistov. Glede na to, da prihajajo iz različnih osnovnih organizacij podobne pobude, je predsedstvo stalne akcijske konference sklenilo, da morajo problematiko članarine obravnavati tudi v drugih osnovnih organizacijah in do desetega junija posredovati predloge na sekretariat DPO SOZD. Tako bo skušalo predsedstvo formirati enotno stališče komunistov glede tega vprašanja.

Ob koncu seje so člani predsedstva obravnavali tudi vzuđuše v kolektivih in osnovnih organizacijah Zveze komunistov v današnjem družbeno-ekonomskem trenutku. Iz razprave v kateri so posamezniki predstavili trenutni položaj v svojih kolektivih, je bilo razvidno, da družbenopolitične in samoupravne razmere v večini sredin niso zadovoljive, saj je med ljudmi čutili nemotiviranost za delo in strah pred bodočnostjo. Zato bo v osnovnih organizacijah ZK potrebno poiskati nove metode dela, s katerimi bodo v reševanje posameznih perečih problemov pritegnili čim več strokovnjakov.

Srebrna plaketa našemu uredniku Dušanu Željeznovu

Minuli petek, 20. maja je bila v Skupščini SR Slovenije izredno lepa slavnost, kjer so podelili najvišja priznanja za novinarske dosežke v naši republici — Tomšičeve nagrade in odličja.

Slavnost je začel Slovenski oktet s Prešernovo Zdravljico, Janez Stanovnik, predsednik predsedstva SRS pa je kot slavnostni govornik spregovoril o liku narodnega heroja Toneta Tomšiča, organizatorja partijskega in partizanskega tiska ter o pomenu slovenske novinarske pisane besede, kjer je posebej poudaril, da so novinarji angažirane osebnosti in ne le spremljevalci in fotografi dogodkov. V sebi morajo nositi občutek odgovornosti in prepričanje, da s svojim delom pomagajo oblikovati javno mnenje, torej so soustvarjalci naše družbene resničnosti.

Ko je Janez Stanovnik govoril o novinarstvu v Jugoslaviji je kritično podčrtal vse preveč prisotno ugotovitev, da novinarji preveč pišejo o tem, kdo koga izkorišča, vse premalo pa je napisano o svetlih straneh našega skupnega življenjskega utripa kjer je mislil na vezi, ki nas povezujejo v bratstvo in enotnost.

Po izredno zanimivem Stanovnikovem razmišljanju so podelili Tomšičeve nagrade za življenjsko delo, nagrade Toneta Tomšiča, nagrade sklada Toneta Tomšiča ter srebrne plakete in diplome Zveze novinarjev Jugoslavije za 25-letno delo v novinarstvu. S tem zlahtnim odličjem je bil nagrajen tudi odgovorni urednik našega glasila Dušan Željeznov, čigar delovnega in ustvarjalnega utripa gotovo ni potrebno posebej predstavljati, saj ne mine nobena številka našega glasila »Iskra« brez njegove prisotnosti.

V imenu vseh bralcev glasila »Iskra« in uredniškega odbora odlikovancu Dušanu Željeznovu tudi po tej poti iskrene čestitke ob prejemu odličja za 25-letno delo v novinarstvu.

Marko Rakušček

VŽ

Dušan Šinigoj v Iskri

Posvetovanje Iskrinih predstavnikov samoupravnih organov in poslovodnih delavcev

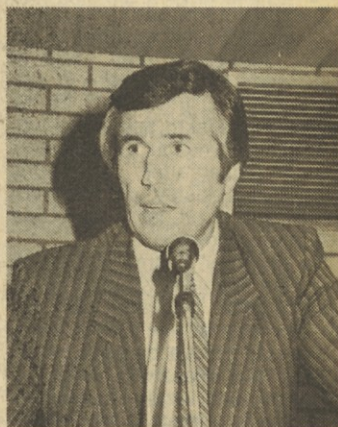
V ponedeljek, 23. maja je bil v Iskrini stolpnici sestanek predsednikov samoupravnih organov in poslovodnih delavcev vseh TOZD, DO in SOZD Iskra, ki sta se ga udeležila tudi predsednik izvršnega sveta Skupščine SRS Dušan Šinigoj in predsednik republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo Uroš Slavič.

Ob koncu je opozoril še na sredstva, saj smo lani sprejeli vrsto ukrepov za izboljšanje gospodarjenja s sredstvi, kjer smo povečali koeficient obračanja celotnih sredstev, znatno zmanjšali zaloge in tudi lastna sredstva so se povečala, čeprav še zdaleč niso na normalni in zadovoljivi ravni in smo še vedno vse preveč odvisni od posojil, ki so zelo draga in tako znatno zmanjšujejo naš celotni prihodek. In končno, tudi na področju kakovosti, ki je zlasti pomembna za izvoz, smo dosegli lani določene rezultate, čeprav je prav kakovost ena izmed temeljnih zahtev za boljšo in uspešno prodajo izdelkov, tako doma, kot na tujem.

imamo izredno veliko razlik v pogledih — tako konceptualnih kot seveda tudi konkretnih.

V Sloveniji je očitno mnenje, da bodo problemi nekoliko lažji. Kot najbolj razvita republika lahko nekatera vprašanja lažje rešujemo. Jaz pa mislim, da kot najbolj razvita republika prav nasprotno rešujemo mnoga vprašanja mnogo težje. Presegamo jih zato, ker terja, zlasti prestrukturiranje, veliko več finančnega kapitala in znanja, kot smo ga sposobni v določenem trenutku mobilizirati. Zato v izvršnem svetu opozarjamo na to, da si ni potrebno delati utvar, da bo pri nas lažje.

(Dalje na 4. in 5. strani)

Predsednik PO SOZD Iskra Franc Šifkovič je v svoji daljši uvodni besedi podal analizo poslovanja Iskre v minulem letu in nakažal prednostne naloge, ki jih moramo v Iskri opraviti letos.

Svoje izvajanje je znova oprl na že sprejete in verificirane temeljne strateške cilje, ki jih imamo šest in, ki v bistvu predstavljajo jasno in natančno opredeljeno politiko naše SOZD ne samo v kratkoročnem, temveč tudi v daljšem obdobju.

Izmed omenjenih šestih točk smo, po njegovem mnenju, najuspešneje uresničevali izvoz, ki ga je bilo lani v primerjavi z letom 1986 kar za 15,7% več, še posebej pa smo lani povečali izvoz na konvertibilno območje, ki je bil kar za 32,9% večji od izvoza leta 1968.

Ko je govoril o uresničevanju nadaljnjih točk, je Šifkovič glede novih izdelkov menil, da smo tu še vse premalo inovativni, čeprav smo lani uvedli v proizvodnjo kakih 130 novih, ali temeljito moderniziranih izdelkov.

Določen uspeh smo dosegli tudi na področju kadrov. Tako je proces tehnološkega prestrukturiranja proizvodnih programov v Iskri lani močno zavrl rast zaposlovanja, hkrati s njim pa se je tudi začel proces izboljšanja kadrovske-izobrazbene strukture in tako beležimo rast števila zaposlenih s popolno srednjo in visoko izobrazbo.

Posebno pozornost je posvetil naložbam, kjer smo praktično prenehali vlagati v zidove, hkrati pa smo, kljub znižanju investicij za 20%, pričeli s sistematičnim urejanjem investicijske aktivnosti. Izdelan in sprejet je bil sistem ključnih kriterijev za selekcijo investicij v sistemu Iskra, pri čemer je Šifkovič zlasti poudaril, da smo še vse premalo storili glede investicij v kadre, ki so v bistvu najdragocenejša investicija za prestrukturiranje in napredek Iskre zdaj in v prihodnje.

Ob koncu je Šifkovič pozval vse navzoče, naj omenjenih šest točk tudi v letošnjem letu izvajamo čim bolj odgovorno in zavzeto, kajti časi, ki so pred nami, bodo terjali v tem smislu še mnogo več truda, naporov in tudi odgovornosti.

Za njim je navzočim spregovoril predsednik izvršnega sveta Skupščine SRS Dušan Šinigoj, ki je dejal:

»Čas, ki je pred nami, je zahteven in terja razčiščenje številnih vprašanj in dilem, pa tudi neznank. Problemi v državi so zelo zaostreni. Zdaj šele vstopamo v obdobje, ko se bodo pokazala vsa vprašanja, ki se sedaj kažejo tako, kot da smo vsi usklajeni med seboj in, da se vsi zavzemamo za pravo razvojno koncepcijo. Ko pa bomo konkretno zaorali, bomo videli, da smo na mnogih točkah šele na ledini in, da

(Nadaljevanje s 3. strani)

Morda v eni sami točki: da je v Sloveniji popolna zaposlitev, da imamo sorazmerno majhne družine, ki imajo v povprečju dva zaposlena, da imamo zelo razvito sivo ekonomijo — in ko vse to seštejemo, je socialna vzdržnost v Sloveniji večja kot je podobno mogoče v drugih delih Jugoslavije. Temu bi lahko pritrdili, vendar vse to ne odtehta vprašanj Slovenije.

Zaskrbljeni smo nad vprašanjem gospodarske rasti, posebej pa še glede industrijske rasti. Iskra je med tistimi organizacijami, ki ima negativno industrijsko rast. Ta ne velja samo za Iskro, pojavlja se tudi v drugih segmentih — elektroindustriji, strojogradnji, proizvodnji prometnih sredstev, da naštejemo samo tiste, ki predstavljajo velike industrije v Sloveniji.

Se vedno ne bijemo plat zvona nad tem stanjem, čeprav je to zaskrbljujoče, predvsem zato, ker moramo poznati vse vzroke, zakaj v Sloveniji prihaja do pada proizvodnje tako intenzivno, drugod v državi pa manj, vendar ta pojav zelo skokovito prehaja iz Slovenije v druge republike, najprej v Hrvaško, nato v Srbijo, in praktično v celotno Jugoslavijo, razen izjem, glede na indeks, kdo se s kom primerja.

Vendar niso tako pomembni samo indeksi, kot so pomembni tudi razni drugi pokazatelji.

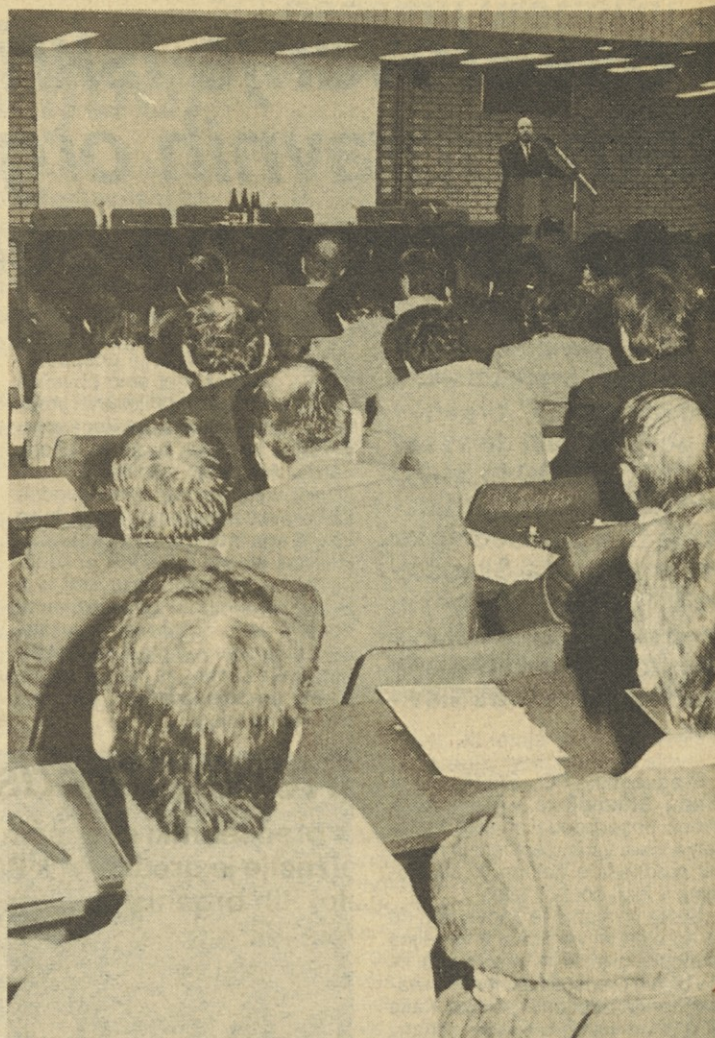
Nedvomno se naša proizvodnja prilagaja stanju na tržišču doma. Prilagaja se tudi stanju na tujih tržiščih, pri čemer je Slovenija nosilec izvoza, zlasti konvertibilnega — cca 30%. Če pa vzamemo še ZDA, še mnogo več — več kot tretjino. Še vedno Slovenija predstavlja 25% celotnega izvoza Jugoslavije.

Ko seštejemo vsa zunanja razmerja z domačimi razmerji, vidimo, da se mora naša industrija temu odzivno obnašati. Na tem področju prihaja do jasnih opredelitev glede možnosti proizvodnje, glede na finančna sredstva, ali kapital, s katerim razpolagajo organizacije združenega dela. Povsod, kjer nastajajo ti problemi, je ta problem v ospredju. To smo tudi pričakovali. Namreč, predsednik Šifkovič je povedal, da ima Iskra na voljo 22% lastnih sredstev. Mi imamo organizacije, ki razpolagajo s 3%, z 1%, vendar so na srečo DO tudi z veliko večjim povprečjem v Sloveniji. Zato je nujno, da prihaja do čiščenja zaloga in proizvodnje. Tisti proizvod, ki ne gre, je treba ukiniti in ga ne več proizvajati za zalogo. Tu se bomo srečali z glavnimi problemi. Nekateri jih sicer podcenjujejo. Drugi mislijo, da ima država — tu mislim na republiko Slovenijo — nek državni kapital, s katerim lahko rešuje probleme. Odkar smo ukiniteli državni kapital, nima država nobenega kapitala več, ima proračun, ki je v skupščini jasno definiran in ima sredstva, ki niso državna, ampak se pojavljajo v samoupravnih interesnih skupnostih, materialni proizvodnji in na družbenih področjih. Drugega kapitala republika Slovenija nima. Zato je za nas skrb za strukturo sredstev prioriteta in bi

jo morali postaviti v središče pozornosti v sleherni organizaciji združenega dela.

Zato smo tudi kritični do bančne sistema — sistema poslovnih bank, ker mislimo, da tako zastavljen bančni sistem, kot je sedaj, ni opredeljen s kakšnim predpisom, ali politiko, ampak se kot takšen zelo težko prilagaja. Bolj je podvržen lokalnim interesom in rešitvam kot pa potrebam Slovenije, celotnem združenem delu in preboju v slovenskih razmerah. Zato ni čudno, da moramo posegati z ukrepi, ki niso najboljši npr. pri porabi bančnih sredstev, ki jih imenujemo dohodek bank. To ni nikakršen dohodek bank, ampak dohodek organizacij združenega dela. Imamo nekatere področja, od koder prihajajo z velikimi zahtevami po denarju (za kmetijstvo, za rezerve, za plače...), hkrati pa iz bančnih sredstev namenjajo sredstva za gradnjo novih bančnih stavb.

V tem pogledu je potrebno govoriti tudi o vprašanju internih bank. Pri restriktivni denarni politiki, ali politiki, uokvirjeni v razmere, v

kakršne vstopamo, bodo dobra organizacija internih bank, oblikovanje sredstev v njih in angažiranje sredstev iz njih, v bistvu omogočili veliko fleksibilnejše razreševanje ključnih vprašanj. To gre sicer na

škodo poslovnega bančništva, vendar mora biti v poslovnem bančništvu obrestna mera najmanj 5% pozitivno realna, če pa hoče še pokrivati razne kurzne razlike, potem je ta obrestna mera že skoraj neiz-

računljiva. Zato sem izpostavil interne banke, čeprav zaradi njih poslovne banke ne bodo propadle. Z vso odgovornostjo trdim, da brez vlaganja sredstev delavcev v takšne sisteme ne vidimo izhoda za finančne sanacije organizacij združenega dela — pa imenujmo obveznice, delnice, ali kako drugače.

S tem se je treba intenzivno ukvarjati brez kakršnihkoli pomislekov.

Iskra je eden izmed velikih sistemov, kjer je struktura v središču vprašanj z njenim prilagajanjem in tehnološkim posodabljanjem. Vprašanj pa je tu več — Iskra kot sistem na teh temeljnih vprašanjih (razvojnih, strukturnih) zaostaja. Izziivalno bom uporabil izraz zamuja. Zamujanje pa v teh časih ni dovoljeno v tem smislu, da je treba zamujanje nositi na lastnih razmenih. Nekateri deli Iskre to breme sedaj že težko nosijo. Seveda pa to ni samo problem Iskre, ampak tudi številnih drugih organizacij, vendar vidimo povsod, da tam, kjer tega

problema ni, težave laže premagujejo. Sistem kot je Iskra terja drugačne napore, tudi kritično maso znanja pri odločanju in tudi zato morate temeljito razmišljati o vaši strukturi velikega sistema. Na vrhu Iskre kot sistema mora biti vsa pamet, ki jo Iskra premore. Vsako parceliranje interesov (mimo katerega tudi ni treba iti, ker ima tudi to svoje pozitivne učinke, prav tako regionalizem — vse to poudarjam predvsem z vidika kritične mase in kritičnih potreb, da storimo preboje vedno na pravih strateških točkah. Iz tega sledi, da se je treba povezati doma v tistih smereh, ki so smiselne in pravilne prebojne točke. Mi smo izrecno zahtevali, da mora biti del Iskre infrastruktura gospodarstva (tako kot so to ceste, železnice...). Ne vem pa, če nam je vsem skupaj uspelo prepričati tudi druge organizacije, ki bi morale to infrastrukturo uporabljati, da je to tudi res. Dalje, ali se je Iskra posvetilo s svojo prodornostjo in s svojo probojnostjo to doseči. Prej bi rekel, da v tem ni uspela, kot pa da je.

To poudarjam še posebej zato, ker je eden izmed teh ciljev to, da si pridobimo potreben temelj za tisto, kar moramo storiti. Bilo je preveč oklevanja.

Znotraj slovenskega in širšega jugoslovanskega gospodarstva se je treba povezati v tistih delih, kjer je to koristno z vidika, da si mi, kot majhen narod, ne moremo zagotoviti tolikšnih kapacitet in znanja, da bi lahko odgovorili na izzive, ki so pred nami. Nič hudega ne bi bilo, če bi Iskra poiskala zvezo z Gorenjem. To sem omenil zato, ker sem se pred nekaj dnevi srečal z ljudmi, ki so drugačnega mnenja kot jaz.

Iskati moramo stike z najboljšim prodornim inozemstvom. Iskra ima ustrezen image in skupaj z nami imamo in ustvarjamo pogoje za večje, trajnejše navezave, s katerimi bomo stalno v navezi z najboljšimi deli sveta, zlasti pa s tistimi deli Evrope, ki so nam najbližji.

V nadaljevanju svojega izvajanja je predsednik Šinigoj podrobneje govoril o ukrepih po 15. maju, o

katerih je veliko znanega že iz tiska in razprav v najrazličnejših organih naše samoupravne družbe, vendar pa je pri tem opozoril zlasti še na možnosti kooperativ, manjših podjetij in organizacij, za katere naj bi dajale pobude velike DO, kot je Iskra, s čimer bi povečali prilaganje proizvodnje tržišču in omogočili tudi prezaposlovanje, oz. odpiranje novih delovnih mest. Dlje se je zadržal tudi na področju kreditno-monetarne politike ter vprašani programirane in ciljne inflacije. Posebej je opozoril tudi na velike probleme, ki bodo nastali, ne samo zaradi restrikcij osebnih dohodkov, temveč tudi v družbenih dejavnostih, kjer še posebej znižujemo sredstva za njihovo delo. Ob koncu pa je poudaril problem financiranja manj razvitih, kjer so se prispevki povečali predvsem zaradi internih dogovorov v republiki, s katerimi smo nekatere panoge oprostili plačevanja tega prispevka, kar bo potrebno v prihodnje znova preučiti.

D. Ž.

Predstavitev na Brdu

Občinskimi voditeljem predstavili Iskrine strateške cilje

Na delovnem srečanju s predsedniki skupščin in izvršnih svetov tistih občin, kjer so Iskrine temeljne, oz. delovne organizacije je predsednik PO SOZD Iskra Franc Šifkovič skupaj z glavnimi direktorji večjih Iskrinih delovnih organizacij spregovoril o Iskrinih ciljnih opredelitvah ter osvetlil probleme, s katerimi se srečujemo kot največji slovenski poslovni sistem. Voditelji občin so Iskrine predstavnike seznanili s pogledi na vlogo in delovanje Iskre v njihovem okolju.

»Sedanja gospodarska kriza žal ne bo obšla Iskre, kar bomo gotovo krepko občutili pri zaposlovanju in presežkih delavcev, oklestila bo tudi nekatere naše proizvodne programe, toda prepričan sem, da bo SOZD Iskra prišla iz te krize močnejša, morda tudi manjša, kar pa ne bo nobene škode, nedvomno pa bo tržna logika ostro zarezala tudi pri nas.«

To je ena izmed misli predsednika poslovnega odbora naše sestavljene organizacije Franca Šifkoviča, izrečena na srečanju Iskrinih vodilnih delavcev s predsedniki skupščin in izvršnih svetov tistih občin, kjer so Iskrine tovarne. Srečanje je bilo minulo ponedeljkovo popoldne na Brdu pri Kranju.

Predsednik Šifkovič je gostom najprej na kratko predstavil Iskrino poslovanje v minulem letu, zatem pa jih je podrobno seznanil z znanimi šestimi strateškimi usmeritvami — skrbjo za izvoz, kadre, gospodarjenje z denarjem, investicije, nove izdelke in celovitost kakovost.

Na vprašanje enega izmed občinskih voditeljev, če so delavci v Iskri že seznanjeni s temi usmeritvami, je predsednik poslovnega odbora dejal, da žal še ne povsod, »vsak Iskraš pa mora te cilje spoznati, začeti verjeti vanje in tako tudi delati«, je poudaril.

Goste so zanimala tudi tuja vlaganja v Iskro, seveda zlasti v Teleinformatiko, oz. v Teleinformatiko, vsekakor pa tudi vlaganja v Mikroelek-

troniko. Glede tujih vlaganj je moral predsednik priznati, da »kakšnega večjega navdušenja v tujih firmah zaradi sedanje jugoslovanske zakonodaje ni«, poudaril pa je, da sta tako Teleinformatika, kot Mikroelektronika infrastrukturni dejavnosti, pomembni za vso Slovenijo in da mora zato celotna republika vanju tudi vlagati.

Seveda se Iskrini problemi odražajo tudi na občine, predsednik Šifkovič pa je ob tem poudaril, da sta obojim skupni najbolj dve področji, in sicer reševanje kadrovske problematike ter podpora občin pri Iskrinih naložbenih elaboratih.

Beseda je nanese tudi na boleč problem prevelikega števila delavcev in delavcev na Blejski Dobravi. Od 480 zaposlenih jih je tam zdaj še 340, nekeje v prihodnosti pa se bo moralo število zaposlenih ustaliti nekeje med 120 in 180.

V zvezi s presežki delavcev je predsednik poslovnega odbora opozoril na to, da se ljudje upirajo prezaposlovanju, kot tudi premeščanju v tiste Iskrine tovarne, kjer imajo trenutno ozka grla, v njihovi matični tovarni pa zanje nimajo dela.

O vlogi Iskrinega SOZD-a so

udeleženci srečanja menili, da bi moral tesno povezati tiste, ki sodijo vanj, in ne morebiti prepuščati delovnih organizacij, da se lovijo kot vedo in znajo, seveda s tem, da moramo, kot je poudaril predsednik Šifkovič, v Iskri krepiti njihovo poslovno odgovornost.

Veliko zanimanja med gosti je bilo tudi za morebitne Iskrine naložbe na manj razvitih slovenskih območjih. V sedanjem trenutku Iskra takšnih načrtov nima, tudi ne zaradi nezavidnega splošnega gospodarskega položaja.

Lado Drobež

Uspešnost serviserjev odvisna od uspešnosti proizvodnje

Nedvomno je delovna organizacija Iskra Servis v veliki meri odvisna tudi od poslovanja Iskrinih proizvodnih organizacij, za katere pa je znano, da so v prvih treh mesecih poslovala slabše kot prejšnja leta. Delo Iskrinih serviserjev v prvem četrtletju nam je predstavil direktor gospodarsko planskega področja Marko Volk, nekaj podatkov pa povzemamo iz Poslovnega poročila.

»Pri analizi prodaje ugotavljamo realno zniževanje glede na isto obdobje v lanskem letu, razen na postavki delo. Prodaja storitev je namreč porasla za 170%, medtem ko so se cene za storitve povišale v povprečju za 118%. Število produktivnih delavcev se v tem obdobju ni povečevalo, tako da je večja realizacija posledica spremenjene strukture popravil v korist profesionalnih tehnik in obračunavanja OD po normah. Število posegov se je znižalo od 68530 na 67908 — IND 99. Najnižjo rast izkazuje prodaja materiala na fakturo — 86%. Glede na rast cen industrijskih proizvodov v SFRJ, ki je dosegla 143%, se je

obseg prodaje realno precej zmanjšal. Prav prodaja materiala predstavlja največji delež v strukturi naše realizacije, zato tak izpad pomembno vpliva na poslabšanje rezultata. Približno na enaki ravni kot v lanskem letu ob upoštevanju rasti cen pa je ostala realizacija materiala servisnih delavnic ($r=147$).

Plan za prve tri mesece je bil presežen za 17% in sicer na račun prodaje materiala na fakturo, ki je višja za 42% od planirane za to obdobje. Taka preokračitev je posledica tega, da je bil letos poudarek pri planiranju na koeficientu obračanja zalog, saj je bil plan materiala izveden iz stanja zalog — planskega

koeficienta. Na postavki delo smo presegli plan za 1%.«

O zalogah je direktor Volk zapisal v poslovno poročilo tole:

»Poslovanje z zalogami je bilo v prvem trimesečju slabše od planiranega. Relativno visoko postavljen cilj (5 obratov v letu) je s finančnega vidika in z vidika uspešnosti gospodarjenja nujen. Pri tem so v servisnih delavnicah precej bliže cilju — dejanski $K\bar{O} = 4,73$ in pomeni 95% izpolnitev planov. Produktne skupine dosegajo s 3,15 obrati 63% planiranega $K\bar{O}$.«

Pri analizi obračuna dohodka ugotavljajo v Servisu tele značilnosti: relativno nizko vrednost realizacije, višanje deleža odstopljenega rabata, kar kaže na zaostrene pogoje prodaje materiala, delež neplačane realizacije v fakturirani realizaciji je glede na enako lansko obdobje padel, stroški rastejo dosti hitreje kot celotni prihodek, obveznosti iz dohodka rastejo hitreje, kar pa neposredno iz delitve dohodka ni razvidno, saj nekatere obveznosti zdaj plačujejo iz osebnih dohodkov, relativno nizka vrednost plačanih obresti, sredstva za osebne

dohodke izkazujejo sicer zelo visoko rast, vendar pa je to v veliki meri posledica omenjenega spremenjenega načina plačevanja družbenih obveznosti, ena izmed značilnosti pa je tudi realno in nominalno znižanje prostih sredstev za vnos v poslovni sklad.

Tudi drugi kazalci poslovanja, kot so npr. rentabilnost, stopnja reprodukcije sposobnosti, stopnja akumulativne sposobnosti, itd, kažejo na upadanje uspešnosti poslovanja delovne organizacije.

Po posameznih Produktnih področjih je celotna delovna organizacija poslovala takole:

Potem ko je Produktno področje I lansko poslovno leto končalo z visokimi zalogami ter slabo realizacijo, se je realizacija materiala v prvem četrtletju ponovno vrnila v normalne okvire, zaloge so se iz meseca v mesec zmanjševale, le število in vrednost servisnih posegov sta se še vedno zmanjševali.

V Produktnem področju II so bili pri servisiranju izdelkov Videomatike manj zadovoljni s sortiranostjo dobav rezervnih delov (največja težava so bili deli iz uvoza), iz Sežane so kasnile dobave rezervnih delov za že obstoječi program, dobra pa je bila dobava finalnih proizvodov, pri servisiranju izdelkov, ki so bili prišli na naše tržišče preko Zastopstev, pa so v Rožni dolini zadovoljni z vzdrževanjem v garancijskem času, medtem ko dobave rezervnih delov za popravila zunaj garancije še vedno kasnijo.

V Produktnem področju III ocenjujejo prvi kvartal kot zadovoljiv. Kljub temu ugotavljajo, da se jim pojavlja vse več organizacijskih enot, ki ne uspevajo izpolniti svojih planskih obveznosti, to pa zaradi zmanjšanih količin finalnih proizvodov in vse večje konkurence na področju dela. Tudi v tem Produktnem področju so uspeli zmanjšati zaloge, zboljšal se je tudi koeficient obračanja, bolje so tudi planirali, imajo pa vse več reklamiranih pošiljk, zlasti zaradi količin in načina embalaranja.

V Produktnem področju IV so planske naloge pri prodaji in distribuciji rezervnih delov po finančni plati uspešno izpolnili. Kljub relativno dobremu prometu, se pojavljajo hudi problemi pri nabavi materialov, ker matične tovarne redno ne dobavljajo načrtovanih količin in asortimanov. Zaradi vsega tega se podaljšujejo popravilni časi, hkrati pa nastajajo prostorske težave zaradi nepopravljenih izdelkov. Poleg tega povzročajo težave pri plasiranju blaga tudi izredno visoke cene posameznih rezervnih in potršnih delov, ki v naših servisih pogojujejo ekonomsko upravičenost posegov, kupce pa posredno usmerjajo h konkurenci, oz. drugim dobaviteljem.

V prostorih izobraževalnega centra Iskra Delta v Novi Gorici so se zbrali minuli četrtek predstavniki veletrgovskih organizacij iz raznih krajev Jugoslavije, nabavniki, vodilni delavci, predstavniki Iskrinih filijal iz jugoslovanskih mest, predstavniki Iskrinih DO, ki so s svojo proizvodnjo vezani na jugoslovansko avtomobilsko industrijo, predstavniki Iskre Commerce in Iskre Servis ter domačini — gostitelji, predstavniki Avtoelektrike.

Več kot sto zbranih strokovnjakov je prisrčno pozdravil in izrekel dobrodošlico namestnik glavnega direktorja Avtoelektrike Ludvik Jelinčič, v strokovnem delu seminarja pa so govorili direktor TOZD

Inštitut Boris Leban, direktor TOZD Komercijala Jordan Kodermac in drugi. Udeležence so seznanili z novostmi iz programa Avtoelektrike, pogovarjali pa so se tudi o težavah in možnih rešitvah pri prodaji izdelkov Avtoelektrike, kar je bila tudi rdeča nit seminarja.

Seminar je vodil Stanko Klemenčič, pomočnik direktorja za tržno področje Jugoslavije iz Iskre Commerce. Ker odhaja iz Iskre, so mu predstavniki Avtoelektrike v zahvalo za uspešno delo in sodelovanje poklonili spominsko darilo in izkoristili priložnost za prisrčno zahvalo.

M. R.

LD

Negativna ničla v prvem trimesečju

Z ustvarjenimi prihodki v letošnjem prvem četrtletju je lahko Iskra Commerce pokrila le porabljena sredstva, obveznosti iz dohodka, izplačala osebne dohodke ter formirala obvezna sredstva rezervnega sklada in tistega dela sklada skupne porabe, ki je predpisan z zakonom, ni pa ustvarila sredstev za pokrivanje obveznosti iz samoupravnega sporazuma materialne proizvodnje in obveznosti za razvoj nerazvitih območij, kot tudi ne za odplačevanje anuitet naložbenih posojil.

Rezultati poslovanja v prvem četrtletju — slovenskega, Iskrinega in seveda tudi od Iskre Commerce — kažejo predvsem na dejstvo, da je gospodarstvo vedno manj odporno proti vsem zgrešenim spremembam in ukrepom gospodarske politike.

Novembrska zamrznitev cen je koristila le izdelovalcem surovin in reprodukcijskega materiala in zato povzroča nazadovanje tam, kjer je ta delež manjši. Z novembrsko devalvacijo se je položaj konvertibilnih izvoznikov sicer popravil, vendar pa so podražitve v bazičnih dejavnostih učinke te devalvacije skoraj v celoti izničile.

Poslabšanje razmerja v »censki« delitvi, nadalje zmanjšanje proizvodnje, učinki omejevalne posojilne politike, visoki prispevki za razvoj republike ter nekateri učinki novega obračunskega sistema povzročajo v prvih letošnjih mesecih tudi naraščajočo nelikvidnost, k temu pa je treba dodati tudi to, da izdelovalci namenoma zmanjšujejo ali ukinjajo proizvodnjo ali prodajo tistih izdelkov, pri katerih prisilno postavljene cene ne zagotavljajo donosnosti.

Nedvomno je treba k temu dodati tudi misel predsednika PO SOZD Iskra Franca Šifkoviča, ki jo je izrekel že nekajkrat, zadnjič pa na srečanju s predsedniki skupščin in izvršnih svetov občin, kjer delujejo Iskrine temeljne in delovne organizacije: »Iskra, denimo Avtomatika nima tako slabega proizvodnega programa, toda jugoslovansko tržišče se je sesulo domala na vseh področjih. Ljudje kmalu ne bodo imeli denarja niti za prehrano.«

Znano je, da ima Iskra Commerce razdeljeno trženje na štiri tržna področja — prvega za prodajo v Jugoslaviji, tri pa za trženje za razvitim zahodom, nadalje Svetom za vzajemno gospodarsko pomoč ter za Dežele v razvoju.

Ponekod v Jugoslaviji tržišča ni več

Tržno področje Jugoslavije je v prvih treh mesecih realiziralo le 18% letošnjega plana, oziroma le tričetrt zadolžitve za prvo četrtletje. Osnovni razlogi so pomanjkanje nekaterih izdelkov, zamrznitev cen in vsakoletna januarska »suša« pri potrošnikih.

V trgovski mreži je bil plan prodaje za prvi kvartal presežen za 32%,

kar kaže na relativno močno konjunkturo. Precejšen del tega je vsekakor potrebno pripisati »umetnemu« povečanju povpraševanja zaradi predvidenih inflacijskih pričakovanj po odmrznitvi cen. Najavljena zaostritev osnovnih gospodarskih parametrov po predpisu sporazuma z IMF že kaže prve odmeve na tržišču. Realni devizni tečaj, povečane obrestne mere, sproščanje cen in iz tega izhajajoči relativni padec kupne moči, predvsem pa napovedani uvoz blaga široke potrošnje, bodo povzročili izredno zaostritev tržne situacije, oziroma možnosti našega plasmana na jugoslovanskem trgu.

Uspešno le na razvitem zahodu

Najbolj uspešno tržno področje v Iskri Commerce v letošnjem prvem kvartalu, s tem pa nadaljuje že lanskoletno »tradicijo«, je bilo Tržno področje razviti zahod. Izvozni plan za to obdobje so prekoračili za več kot desetino, letni plan pa realizirali z 28%. Pod načrtovanimi zadolžitvami so le Avtomatika, ki je realizirala le 15% letnega plana, Zmaj (14%), Rotomatika (18%) in Elektrozveze (1%).

V poročilu tega tržnega področja so poudarili, da poteka obračun izvoznih storitev praviloma v 10 do 15 dneh, do manjših zamud prihaja zaradi neažurnosti dostave dokumentov posrednikov in špediterjev.

Dežele v razvoju nimajo denarja

Tržno področje Dežele v razvoju je četrtletno zadolžitev uresničilo le 72%, letni plan pa 13%. Izpadi so bili predvsem v Alžiriji in na Kitajskem.

SEV — vezava izvoza z uvozom

Tržno področje SEV je uresničilo letni plan v prvih treh mesecih le 15%. Po posameznih delovnih organizacijah so rezultati takšni: Elementi, Avtoelektrika, Merilna elektronika, Elektromotorji in Videomatika so izvažale v načrtovanih okvirjih, precej pa so za načrti zaostale Avtomatika, Elektrozveze, ERO, Kibernetika in Telematika.

Uvozni problemi se ne zmanjšujejo

Iskra je letni plan uvoza v prvem kvartalu realizirala z 18%; uvozna številka je 25,4 milijone dolarjev. Uvozne težave iz lanskega leta so se nadaljevale tudi v prvih letošnjih mesecih, nič bolje ni tudi zdaj, probleme pa rešujejo delno kooperacije na konvertibilnem področju. Zgovoren je tale podatek: v strukturi znašajo kooperacije kar 78% vsega Iskrinega uvoza v prvem četrtletju... Vse kaže, da bo morala Iskra tudi letos reševati uvozne omejitve z začasnimi uvozi opreme, materiala na dodelavo itd.

Domača nabava je letni plan realizirala z 18%.

Zastopanje tujih firm

Dejavnost zastopanja tujih firm je bila na področju konsignacijske prodaje širokopotrošnih izdelkov zlasti v prvih dveh mesecih daleč pod lanskoletnim mesečnim po-

prečjem. Razlogi za tako slabo prodajo so delno v visokih cenah delno pa v omejenih dobavah zaradi neplačevanja (NB) tujim firmam.

Uspešne predvsem tri raziskovalne naloge

V Dejavnosti marketinških raziskav poudarjajo, da potekajo po planirani dinamiki le programi, ki so financirani iz združenih sredstev. Poleg tekočih operativnih del na področju raziskave tržišč in sistema poslovnih informacij še posebej poudarjajo izdelavo treh raziskovalnih nalog o telefonskih aparatih, ventilatorjih in uporih, kot tudi aktivnosti za redefinicijo sistema poslovnih informacij.

Ugotavljajo tudi, da dela za zunanje naročnike ne potekajo v načrtovanem obsegu, manjkajočo eksterno realizacijo pa so nadomestili z internimi posegi.

Uspešna maloobmejna menjava

Dejavnost obmejnega gospodarskega sodelovanja je januarja, februarja in marca izvozila za 890 milijonov lir, uvozila pa za nekaj nad 625 milijonov lir. V pretežni meri so opravljali izvozne in uvozne posle za lasten račun.

LD

Predsedstvo občinskega sveta Zvezze sindikatov Slovenije
je sprejelo

ODLOK
da podeli srebrni znak Zvezze sindikatov Slovenije

Konferenci OO za Iskra commerce

za večletno vzorno in učinkovito delovanje pri uresničevanju interesov članstva

Datum: 20. 6. 1988   Številka: 3/88

Podpisnik občinskega sveta ZSS

Sindikat v Iskri Commerce zelo dejavno in učinkovito deluje, o čemer pričča tudi podelitev srebrnega znaka Zvezze sindikatov Slovenije, ki jo je pred prvomajskimi prazniki prejela Konferenca OO ZS Iskra Commerce. Predsednik konference OO ZS IC Jani Šavs nam je ob tej priložnosti povedal, da so veseli tega visokega sindikalnega priznanja, hkrati pa nam je omenil, da je bil njihov sindikat tudi pokrovitelj Osmega delovnega tekmovanja kovinarjev Ljubljane, ki je potekalo od 13. do 16. maja v Ljubljani. Kovinarji so se pomerili kar v petnajstih panogah in petnajst zmagovalcev posameznih panog je prejelo praktične nagrade, Iskrine izdelke, ki jih je preskrbel prav sindikat Iskre Commerce in s tem pokazal polno razumevanje za tovrstna delovna tekmovanja kovinarjev.

Po obisku sovjetske delegacije v Iskri Kibernetiki

Več možnosti za sodelovanje

V Iskri je bila od 13. do 16. maja 1988 na obisku delegacija sovjetskega ministrstva merilne industrije, sredstev avtomatizacije in sistemov upravljanja.

Delegacija, ki jo je vodil minister M. S. Skabardnja, je najprej obiskala Iskro Kibernetiko, kjer je

goste sprejel glavni direktor Peter Kobal s sodelavci. Skupaj so si ogledali del proizvodnje v

TOZD skupnega pomena in v Tovarni števec.

Pri pogovorih o možnih oblikah sodelovanja sovjetske merilne industrije z Iskro Kibernetiko so sodelovali tudi predstavniki Iskre Commerce, ki so v času obiska spremljali delegacijo. Peter Kobal je pripravil izčrpano informacijo o dosežkih in načrtih na po-

dročju merilno-regulacijske in stikalne tehnike.

Minister M. S. Skabardnja je bil z obiskom zelo zadovoljen: »Rad bi še enkrat poudaril naše zanimanje za sodelovanje z Iskro Kibernetiko. Zadovoljni smo z informacijami in s predstavitvijo delovne organizacije. Zelo me veseli, da smo si ogledali tudi

V knjigo vtisov je minister M. S. Skabardnja zapisal: »V imenu predstavnikov naših tovarn za merilno tehniko, računalništvo in mikroelektroniko se vam iskreno zahvaljujem, ker ste nam pokazali proizvodnjo in vaše nove dosežke. Popolnoma se strinjam z vami, da sodobna proizvodnja električnih števec določa uspeh na tem področju znanstveno-tehnološkega razvoja in omogoča rešitev najpomembnejših socialnih problemov. Želim vam še naprej veliko uspehov. Upam, da se bo naše sodelovanje razvijalo v korist naših narodov.«

Sovjetskim gostom smo pokazali tudi proizvodnjo električnih števec in strojno opremo, ki jo TOZD Orodjarna izdeluje za sovjetske tovarne.

Med študijskim obiskom na Visoki šoli za organizacijo dela v Kranju so trije znanstveni delavci Fakultete za organizacijo iz Lozda na Poljskem obiskali Iskro Kibernetiko. Goste sta sprejela Nace Pavlin in Aleksander Ravninar. Zanimali so se za organizacijo vodenja in upravljanja, za položaj delovne organizacije v našem sistemu, za investicijsko in kadrovske politiko. Ogledali so si tudi proizvodnjo, zanimali so se predvsem za načrte na področju avtomatizacije. — Foto: Alojz Boc

opremo, ki jo izdelujete za sovjetske tovarne. Sklenjene pogodbe dokazujejo, da so bili prvi koraki uspešni,« je povedal minister.

V Sovjetski zvezi želijo čimprej povečati obseg proizvodnje električnih števec. Sedaj pripravljajo pomembne spremembe v gospodarstvu in sklepajo nove kooperacijske pogodbe. Iščejo tudi nove poti za hitrejši tehnološki razvoj in avtomatizacijo tovarn.

»O tem sem se že pogovarjal v Moskvi z vašim predsednikom Šifkovičem« je nadaljeval minister Skabardnja. »Podrobneje moramo proučiti možnosti za skupna vlaganja, prostore in določene izkušnje na tem področju imamo, treba je le uskladiti pogoje, da bodo sprejemljivi za obe strani. Postaviti bomo morali nove proizvodne zmogljivosti in se odločiti za vrsto števec, ki naj bi jih izdelovali. V Iskri Kibernetiki imate dosti izkušenj z zunanjo trgovino. Prav bi bilo, da bi sodelovali z našo merilno industrijo. Treba je izdelati ustrezne projekte, nakar bi lahko izdelali potrebno opremo. Sovjetske tovarne bi lahko zagotovile robote, ki jih že uporabljamo v lastni proizvodnji. Pre-

Pogovor s sovjetskimi gosti v Števcih

cej izkušenj imamo tudi s sistemi za vodenje proizvodnje.«

Sovjetski proizvajalci električnih števcov vidijo pomembne perspektive tudi v nadaljnjem posodabljanju tehnologije. Uvajajo tudi proizvodnjo elektronskih števcov. Letos jih bodo izdelali 40.000, do leta 2000 naj bi se obseg proizvodnje povečal na 200

do 250 tisoč letno. Od uvajanja novih tehnologij pričakujejo tudi boljše možnosti za avtomatizacijo tovarn. Vse to so, kot je dejal minister Skabardnja, dobre osnove za skupno iskanje poti za hitrejši razvoj merilne industrije in sredstev za avtomatizacijo.

Tekst in foto: Alojz Boc

Delovno mesto v Števcih

Iskra

**Iskra Videomatika, p. o.
Industrija televizijskih aparatov,
videoakustičnih naprav in sistemov**

61117 Ljubljana, p. o. 51
Cesta Andreja Bitenca 68

Komisija za delovna razmerja razpisuje

štipendije za šolsko leto 1988/89

PROGRAM	SMER	št. ŠTIPENDIJ
IV. stopnja zahtevnosti		
obdelovalec kovin	rezkar	1
	strugar	1
	orodjar	1
strojni mehanik	strojni ključavničar	1
oblikovalec kovin	finomehanik	1
elektrikar-elektronik	RTV mehanik	1
elektrikar-energetik	obratni elektrikar	1
lesar širokega profila	mizar	1
SKUPAJ:		8
V. stopnja zahtevnosti		
elektronika	elektrotehnik-elektronik	2
kovinarstvo in strojništvo	strojni tehnik	2
računalništvo	računalniški tehnik	2
poslovno-finančna dejavnost	ekonomski tehnik	1
kemijski	kemijski tehnik	1
SKUPAJ:		8
VI. stopnja (višješolski študij)		
industrijska elektronika	inženir elektrotehnike	1
kovinarstvo in strojništvo	inženir strojništva	1
računalništvo — logika in sistemi	inženir računalništva	1
ekonomija-finan. grafika	ekonomist	1
	inženir grafičarstva	1
SKUPAJ:		5
VII. stopnja (visokošolski študij)		
industrijska elektronika	dipl. inženir elektrotehnike	5
strojništvo	dipl. inženir strojništva	1
računalništvo — logika in sistemi	dipl. inženir računalništva	1
ekonomija — finančna smer	dipl. ekonomist	1
SKUPAJ:		8

Kandidati za štipendije morajo poslati:

- obrazec SPN-1
- prošnjo za štipendijo
- potrdilo o vpisu v šolo
- overjen prepis, oz. fotokopijo zadnjega šolskega spričevala, oz. potrdilo višješolske, ali visokošolske organizacije o opravljenih izpitih.

Dodatek za deficitarnost nudimo naslednjim smerem: dipl. ing. elektrotehnike, dipl. strojni inženir, dipl. ing. računalništva, dipl. ekonomist (analitik, finančnik), ing. elektrotehnike, ing. strojništva, ing. računalništva, strojni ključavničar, rezkar, strugar, orodjar.

Vloge za štipendije bo sprejemala kadrovska služba v mesecu juniju in juliju (do 10. julija 1988).

Iskra Avtomatika

Delegacija sovjetskega ministrstva merilne industrije, sredstev amortizacije in sistemov upravljanja v Iskri

V dneh od 13. do 16. maja je bila na obisku v Iskri osem članska delegacija sovjetskega ministrstva merilne industrije, sredstev avtomatizacije in sistemov upravljanja.

Po marčevskem obisku M. Gorbačova v Iskri je to drugi obisk na ravni sovjetskih ministrov in sodi v sklop t. im. dolgoročnega programa ekonomskega sodelovanja med SZ in SFRJ do leta 2000. Predstaviti iskrinih možnosti v okviru energetike sovjetskemu ministrstvu za energetiko, ki je bilo v aprilu, je sledil obisk delegacije že omenjenega ministrstva. Morda še zanimivost; čeprav je bil obisk formiran v okviru ministrstva so delegacijo zastopali; Vinogradov — namestnik načelnika za stike z zunanjo trgovino, Tihonov — direktor tovarne števec električne energije Lemz iz Leningrada, Rezevski — direktor tovarne mikroelektronika iz Minska, Panov — direktor tovarne računalnikov iz Vinice, Šumenko — direktor tovarne merilnih instrumentov iz Krasnodara, Dedenko — direktor tovarne merilnih instrumentov iz Harkova, in Nikolajev — član trgovinskega predstavništva SSSR, torej neposredni predstavniki proizvajalcev merilne opreme, sredstev avtomatiza-

cije in sistemov upravljanja, kar je vsekakor dejanski dokaz tržnih zakonitosti perestrojke.

V času štiridnevnega bivanja v Sloveniji, so imeli gostje razgovore z vodstvom SOZD Iskra in z vodstvi delovnih organizacij Kibernetika, Elektrooptika, Mikroelektronika, Delta in Avtomatika, kjer so si tudi ogledali proizvodnjo in konkretizirali možnosti razvojno proizvodnih povezav, med omenjenimi sovjetskimi tovarnami, ki so članice Minpribora in Iskre. V okviru obiska v delovni organizaciji Avtomatiki sta minister M. S. Skabardnja in predsednik SOZD Iskra Franc Šifkovič podpisala tudi protokol, v katerem je opredeljeno, da bo obojestransko sodelovanje temeljilo na:

— razvoju in proizvodnji trofaznih in enofaznih električnih števcov;

— razvoju in proizvodnji naprav z numeričnim upravljanjem;

— kooperacijski proizvodnji videoterminalov in grafičnih postaj;

— specializaciji in kooperaciji

proizvodnje elektromerilnih instrumentov;

— razvoju in proizvodnji izdelkov mikroelektronike, med drugim tudi polprevodnih dajalnikov in

— razvoju avtomatizacije in-

dustrijskih procesov, sistemov in opreme.

Medtem ko so v nadaljevanju protokola konkretizirane naloge sodelovanja med povezanimi Iskrinimi delovnimi organizacijami in sovjetskimi tovarnami. Š. D.

Delavski svet DO Avtomatike Razpisuje priznanja »Zlati znak« Avtomatike

1. Ob prazniku avtomatike bo delavski svet delovne organizacije podelil:

— posameznikom ali delovnim skupinam posameznikov — delavcem Iskre — Avtomatike

— posameznikom ali delovnim skupinam posameznikov — zunanjim sodelavcem

— TOZD-om oz. delovnim enotam znotraj delovne organizacije

— delovnim organizacijam oz. delovnim enotam — poslovnim partnerjem priznanja za izjemne uspehe na področju zlasti:

— kakovosti

— investicije

— inovacije oz. pospeševanja razvoja

— gospodarnost in ekonomska uspešnost proizvodnje

— gospodarnost in ekonomska uspešnost poslovanja

— uvajanje novih izdelkov

— prodaja — izvoz

— prodaja — v Jugoslaviji

— oblikovanje

— in drugih

pomembnih za razvoj in uveljavitev delovne organizacije v širši javnosti.

2. Podeljenih bo do največ 10 priznanj

3. Priznanja simbolizira bronasta, umetniška skulptura, ki ponazarja hkrati nenehen razvoj in nenehno prilagajanje. Kamniti podstavek ima kovinsko ploščico z vgraviranim napisom Zlati znak Avtomatike, letnico in področjem, za katero je bil znak podeljen ter ime in priimek dobitnika oz. delovne enote. Ob skulpturi prejme nagrajenec tudi pisni dokument o smislu in umetniški vrednosti skulpture, združen s pisno utemeljitvijo priznanja ter grafično oblikovano plaketo.

4. Predlagatelji, ki so upravičeni predlagati kandidate oz. skupine za priznanja Avtomatike so: osnovne organizacije sindikata temeljnih organizacij in delovne skupnosti, direktorji TOZD oz. vodja DSSZ in člani strokovne komisije. Predlogi morajo vsebovati poleg osnovnih podatkov o kandidatu oz. skupini tudi podrobno utemeljitev, iz katere je jasno razviden prispevek predlaganega kandidata oz. skupine za dosedanj razvoj in uveljavitev delovne organizacije.

5. Strokovna komisija v sestavi: Gregor Žibert — predsednik in člani: Jure Pohar, Rajko Noč, Jože Papič, Branko Robavs in Matevž Milčinski, bo sprejete predloge po kriterijih za izbor ocenila, pripravila predlog in ga posredovala delavskemu svetu delovne organizacije, ki bo na seji v mesecu septembru 1988 o predlogu odločil.

6. Predlogi za priznanja morajo dospeti v DSSZ — Področje za pravno splošne zadeve, Ljubljana, Stegne 15 b z oznako: »Komisiji za priznanja Avtomatike« najkasneje do vključno 20. avgusta 1988. Nepravočasno prispele predloge in predloge neupravičenih predlagateljev strokovna komisija ne bo upoštevala.

7. Podelitev priznanj — Zlati znak Avtomatike bo na slavnostni seji delavskega sveta delovne organizacije v mesecu septembru 1988.

VABILO

Vabim vas na 12. zasedanje delavskega sveta SOZD Iskra, ki bo v sredo, dne 8. junija 1988 ob 12. uri, v prostorih Izobraževalnega centra Delta v Novi Gorici, Kidričeva 7, z naslednjim predlogom dnevnega reda:

1. Informacija o izvršitvi in izvajanju sklepov 11. zasedanja DS SOZD Iskra z dne 21. 4. 1988.

Poročevalec: Jasto Marcon

2. Predlogi poslovnega sveta ZT skupnosti:

1. Realizacija poslovanja ino firm za leto 1987

2. Plan poslovanja ino firm za leto 1988

3. Predlog Samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in postopkih pri opravljanju gospodarske dejavnosti v tujini

Poročevalec: Janez Vipotnik

3. Predlog za odobritev sanacijskega kredita iz združenih sredstev rezerv SOZD

1. DO Telematika za prestrukturiranje delavcev

2. DO Baterije Zmaj za prestrukturiranje proizvodnje in delavcev

Poročevalec: Fabio Škopac, Vito Osojnik

4. Predlog podelitve nagrad Iskre za leto 1988

Poročevalec: Milan Osredkar

5. Predlog podelitve inovacijskih nagrad Iskre za leto 1988

Poročevalec: Karel Kardoš

6. Predlog za imenovanje vodje DSSS SOZD Iskra

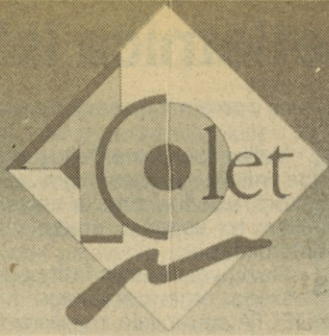
Poročevalec: Alojz Kleindlenst

7. Vprašanja delegatov

Prosim, da se seje zanesljivo udeležite, ev. opravičeno odsotnost pa sporočite na tel. št. (061) 212-536.

Predsednik DS SOZD
Igor Gruden

Desetletnica Iskre Delte

Smo za odprti domači trg pod enakimi pogoji

S Prešernovo »Zdravljico«, ki jo je zapel Ljubljanski oktet, se je v četrtek, 19. maja v nabito polni veliki dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani začela slavnostna akademija ob 10-letnici Iskre-Delte. Med številnimi prisotnimi se je akademije udeležil tudi predsednik Izvršnega sveta Skupščine SRS Dušan Šinigoj in drugi visoki povabljeni gostje. Po pozdravu prisotnim je Ljubljanski oktet zapel pesem »Triglav, moj dom«, nakar je navzoče nagovoril generalni direktor Iskre Delte Janez Škrubej.

Slavnostni govornik na akademiji je bil predsednik predsedstva SRS Janez Stanovnik.

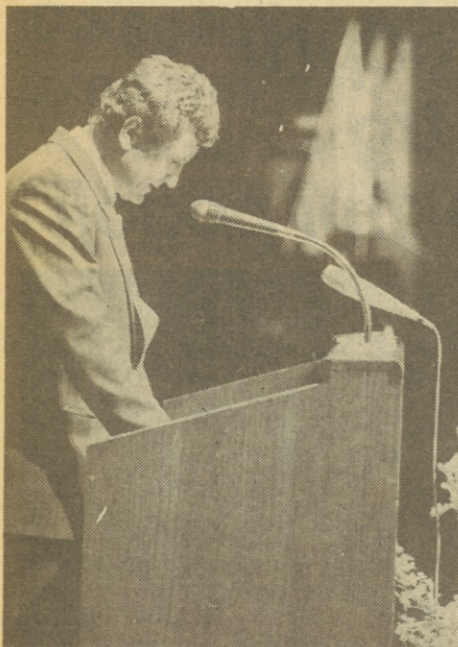
Drugi del sporeda akademije je izvedel orkester Slovenske filharmonije pod dirigentsko palico Uroša Lajovica. Najprej je odigral Simfonijo št. 8 v h-molu »Nedokončano« Franza Schuberta, nakar je sledil Koncert za trobento in orkester v Es-duru Johanna Nepomuka Hummla, v katerem je briljantno odigral solistične parte na trobento Stanko Arnold. Za konec pa je filharmonija odigrala živahno in duhovito uverturo Italijanka v Alžiru Gioacchinija Rossinija.

Ob koncu akademije so še izročili priznanja in pohvale številnim sodelavcem Delte in OZD, ki z njo sodelujejo ter zaslužnim delavcem Iskre-Delte.

Hkrati s proslavo pa sta bili v Cankarjevem domu še razstava ob obletnici in že tradicionalna Letna šola Iskre Delte, ki se je začela v sredo, 18. maja in končala v petek, 20. maja, med katero so številne udeležence seznanili z novimi izdelki Iskre-Delte, računalniškimi komunikacijami ter razvojem, izgradnjo in optimalnim upravljanjem velikih informacijskih sistemov.

D. Ž.

Janez Škrubelj: Od 2000 zaposlenih več kot polovica z višjo in visoko izobrazbo

Deset let je kratko obdobje za razvoj neke dejavnosti, predvsem če je dejavnost takšna, da se hitro razvija in če je pri tem še treba nadoknaditi velik zaostanek.

Bili so že poskusi proizvodnje računalnikov ob koncu šestdesetih let in v začetku sedemdesetih v Jugoslaviji, vendar brez ustreznega razvoja, proizvodnje, vzdrževanja in programske podpore, ki jo ta proizvodnja potrebuje in zato ti poskusi niso uspeli.

Leta 1977 se je nekaj delavcev ELEKTROTEHNE odločilo, da ne bodo samo prodajali računalnikov, temveč so začeli z načrtovanjem lastnega računalnika po svoji lastni zamisli in so ga 25. maja 1978, v čast rojstnega dne tovariša Tita dali kot prvi domači računalnik tudi v pogon.

S tem se je začelo obdobje dokazovanja in

naporov vseh zaposlenih na vseh treh karakterističnih področjih: tehnološkem, organizacijskem in tržnem.

Na tehnološkem področju smo uspeli v teh letih razviti in vpeljati v proizvodnjo video terminale, mikroročunalnike, super mikro računalnike, mini in supermini 32-bitne računalnike. Zelo pomembna je bila tudi izdelava lastnega koncepta vzdrževanja proizvedenih proizvodov.

Danes se pripravljamo na prehod na novo generacijo računalnikov na temelju paralelnega procesiranja.

Zelo pomemben je bil tudi razvoj lastne programske arhitekture ter komunikacijskih orodij za gradnjo računalniških mrež in prenosa podatkov.

Naslednja prelomnica je bila izgradnja lastnega šolskega centra v Novi Gorici ter izgradnja razvojno-proizvodnega centra, ki je začel obratovati decembra lanskega leta in je tudi sad lastne zasnove ter zgrajen po lastni tehnologiji.

Organizacijski mejniki so spremljali tehnološke mejnike:

— Zakon o obveznem združevanju na področju računalništva je sprejela Skupščina SRS.

— ELEKTROTEHNA — ISKRA — GORENJE — združitev kadrovskih, razvojnih in proizvodnih kapacitet. Referendumska odločitev delavcev Delte, da so člani dveh SOZD, je bila zato, da bi se združitev teh kapacitet še bolj utrdila.

— Ustanavljanje malih kooperativ.

Delta je vseskozi dajala velik poudarek izobraževanju in kadrom. Od 2000 zaposlenih je prek 50% z visoko in višjo izobrazbo, ob delu se izobražuje prek 250 delavcev in štipendiramo več kot 300 dijakov in študentov.

Tržni mejniki:

Na domačem trgu smo se organizirali na področju celotne Jugoslavije, kjer smo organizirali razvojne, servisne in prodajne centre v vseh republikah tako, da praktično kar tretjina delavcev Iskre Delte dela v drugih republikah.

Organizirali smo se tudi tako, da lahko zmeraj bolj nudimo kompletne rešitve uporabnikom in ne samo računalnikov. Zato smo doma za odprt trg pod enakimi pogoji.

Na zunanjih trgih smo se trudili najti optimalno pot in mislim, da smo na pravi poti za trženje naših izdelkov, tako na zahodu, kot na vzhodu, pri čemer ima zelo pomembno mesto tudi naša firma v Avstriji.

Od letošnjega planiranega izvoza 10 mio \$

smo v prvem trimesečju že realizirali 2,5 mio \$.

Velik uspeh Iskre Delte predstavlja uspešna inštalacija njenih proizvodov na Kitajskem, izvedba zimske univerziade na Češkem ter uspešen prodor v nemško firmo Mercedes.

Razvoj navedenih treh področij — tehnološkega, organizacijskega in tržnega — je DELTA spremljala z velikimi finančnimi naporji, ker je vse to financirala z lastnimi sredstvi in ob pomoči uporabnikov.

Delta je v tem obdobju zgradila lastni kader, tehnologijo in lastne izdelke, ki jih tako domači kot tuji trg sprejema in na osnovi izkušenj tudi strategijo za naslednja leta.

Zato sem prepričan, da govorim v imenu vseh svojih sodelavcev, če rečem, da nas še tako težki časi, v katerih je Jugoslavija, v nadaljnjem vzponu ne bodo mogli omajati.

Zahvaljujemo se predsedniku predsedstva SRS Janezu Stanovniku, da je sprejel naše povabilo in ga prosim, da prevzame besedo.

Janez Stanovnik, predsednik
Predsedstva SR Slovenije

Informatika odpira pot v postindustrijsko družbo

Dovolite, da vam čestitam za desetletni jubilej. Razumeli boste, da mi ob takem jubileju misli uhajajo prek ograje vaše tovarne v meje naše ožje in širše domovine — Slovenije in Jugoslavije. Menim, da je Iskra Delta in gospodarska veja mikroelektronike, ki ji Iskra Delta pripada, simbol velikega epohalnega preloma, ki ga danes doživljamo. Iskra Delta je lastavica, ali znanilka nove dobe.

V marsikaterem primeru lahko govorimo o ključnem zgodovinskem pomenu, ki ga ima ta industrija v današnjem gospodarko-zgodovinskem dogajanju. To, kar je bila električna energija na prehodu iz 19. v 20. stoletje, je nedvomno mikroelektronika na prehodu iz

20. v 21. stoletje. To je ne samo nova industrijska veja, dogodek, kakršni so že bili doslej v gospodarski zgodovini. Nazadnje: imeli smo novo vejo kemije; pojavila se je nova veja avtomobilske industrije; vendar nobena izmed teh novih pomembnih vej, ki so se v gospodarski zgodovini pojavljale doslej, ni imela tako prelomnega in epohalnega pomena, kakršnega ima danes elektronika, ki nam z informatiko odpira pot v postindustrijsko družbo.

Menim, da je zato primer in uspeh vašega, relativno mladega desetletnega jubileja Iskre Delte za vse nas poučen primer in vas prosim, da mi zaradi tega dovolite, če tu pred vami, ki ste to zgodovino delali in živeli, povem nekaj besed o tem, kako vaš uspeh doživljam jaz sam in kako bi želel, da bi ga doživeli skupaj z vami vsi Slovenci in Jugoslovani.

Mislím, da je industrijska veja, ki ji pripadate, v pravem smislu besede industrija industrije. Kajti, vi ne proizvajate samo strojev za prodajo, ampak vnašate novo, tako imenovano visoko tehnologijo v celotni gospodarski mehanizem. In v tem pogledu bi upravičeno govorili o vaši industrijski veji kot o infrastrukturni veji, ki kot taka prenavlja celotni industrijski mehanizem. Mislím, da je, kar je za vašo gospodarsko vejo najpomembnejše to, da v naši gospodarski veji inovacija postaja vaš tekoči in vsakodnevni izdelek. Inovacija v vaši industriji ni to, kar je bila v zgodovini in kar je bila v mnogih drugih industrijskih vejah, kjer je inovacija epizodni in periodični dogodek, ki spremeni proces produkcije, ali način produkcije za neko določeno dobo in se potem vrne k rutini. V vaši industrijski veji rutine ni, ampak postaja inovacija znanstveno raziskovanje. Generacija tehnologije postaja vaša osnovna naloga, postaja vaš izdelek. Samo to dejstvo, da postaja znanost in seveda znanostjo, ki je vedno iskanejša, da skupaj z znanostjo tehnologija in inovacija postajata bistveni element vašega industrijskega področja, oz. Iskre Delte, vnašate s tem povsem nov pristop v samo kalkulacijo stroškov. V vaši kalkulaciji stroškov dobiva namreč znanstveno raziskovalno delo, dobiva tehnologija, dobiva inovacija največji delež, kar seveda bistveno spreminja celotni gospodarski pristop, kakršnega je na začetku imela vaša industrija in kakršnega naj bi sčasoma dobil celotni gospodarski mehanizem.

V tem smislu menim, da lahko govorimo o vaši industrijski veji kot o tipični veji tako imenovane dematerializacije proizvodnje, delo materializacije, v kateri surovina in celo energija dobivata sekundarno mesto v primerjavi s tem, kar postaja glavno — in to je znanje, tehnologija, inovacija. Vi ste v tem smislu primer industrije, ki je odpravila visoke dimnike, primer industrije, ki je uspešno pričela reševati problem varčevanja, problem reciklaže in vrsto problemov okolja. Sodim, da je ta vidik, ki ne zadeva samo vaše industrijske veje, ampak z vašo pomočjo prebijača infrastrukturno v celotno gospodarstvo in pomaga celotnemu gospodarstvu reševati probleme, v katerih se je svetovno gospodarstvo zvijalo v sedemdesetih letih, namreč problem požrešnosti v porabi energije in primarnih materialov, da namreč vaša industrija omogoča varčevanje s surovinami, učinkovito reciklažo surovin in iskanje novih materialov, kar vse stroji, ki jih proizvaja vaša industrija, ne samo omogočajo, temveč tudi izredno pospešujejo.

Tretji element nauka, ki ga vidim iz vaše izkušnje, je element podjetništva. V vaši

stroki se pojavlja dokaj drugače, kot smo podjetništvo razumeli in bili navajeni podjetništva doslej. Doslej je bilo podjetništvo v glavnem organizacijska sposobnost, sposobnost optimalizacije faktorjev proizvodnje, doseganje čim manjših stroškov, skratka to, kar ekonomisti menimo, da je naša glavna naloga: proizvesti čim več iz čim manj. Vaša naloga gre prek tega. V vaši stroki postaja podjetništvo prvič in v pravem smislu upravljanje s tehnologijo, upravljanje z znanstveno inovacijo. Podjetnik v vaši stroki ni zgolj organizator proizvodnje, podjetnik v vaši stroki je tisti dinamični faktor, ki neprestano in vsakodnevno ustvarja z iskanjem neprestano novega. Novo, inovacija, postaja zaradi tega v tej industriji kontinuiran proces in kot tak integralni sestavni del samega procesa proizvodnje.

Kot je generalni direktor pravkar dejal, tržnost, ki bi jo omenil kot četrti faktor, kot četrti izkušnja, ki jo lahko potegnem iz vašega dosedanjega dela in uspeha, tržnost je v vaši industriji bistveni element uspeha, kajti tržnost v takšni industriji, kot je vaša, nikakor ni zgolj vprašanje cenovne konkurence, ampak postaja tržnost predvsem bitka za kakovost. Konkurenca na vašem področju ne poteka med kvantiteto, med kvantitetami, ampak se vodi izključno med kvalitetami, med različnimi performansami.

Ne vem, če sem v tem pogledu dovolj jasen, kajti čutim, da je v tem pogledu v naši jugoslovanski javnosti vse preveč nejasnosti. Kajti trg ne vzporeja tako imenovanih enakih izdelkov z enakimi cenami, ampak trg vrednoti kakovost in to vrednotenje kakovosti postaja dejansko dinamični faktor proizvodnje. Trg ni nadomestil plana, ampak je trg instrument, ki je absolutno nenadomestljiv. Ni nikakršnega racionalnega izračuna, ki bi lahko zamenjal sodbo, kvalitativno sodbo potrošnikov. Seveda, samo to dejstvo bistvene usmerjenosti v tržnost v vaši industrijski veji ima svoje posledice v pogledu globalizacije vaše industrijske veje. Ta industrijska veja ni več to, kar so tradicionalno bile industrijske veje kot tekstilna, lesna, gumarska, ali kate-rakoli druga. Vaša industrijska veja je po definiciji svetovna in čeprav je vaš uspeh tu in sedaj, doma — v Sloveniji in Jugoslaviji —

vaša industrija in nadaljevanje vaše industrije lahko napreduje le v najtesnejšem povezovanju s svetom in svetovnim trgov in v drugo smer — v izvozno, kot tudi v uvozno smer. Tu, na širokih morjih svetovnega trga, se seveda srečujete s pojavi, ki so vse drugo kot svobodna konkurenca. Tu se srečujete z giganti, ki jih danes imenujemo transnacionalne, ali multinacionalne kompanije. In vendar vaša, v svetovnih relacijah relativno skromna industrija (dva tisoč zaposlenih in od tega več kot polovica strokovnjakov z visoko in višjo izobrazbo), za naše razmere ni majhna stvar. V svetovnih relacijah se srečujete z giganti, ki po svojem obsegu in po svoji kapaciteti daleč presegajo vaše razmere, vendar to ste pokazali in dokazali, da to srečanje med Davidom in Golijatom ni brezupno, ampak da pravilna koncentracija na ključne točke in v tej koncentraciji doseganje najboljših rezultatov na pravilno izbranih smereh razvoja, da to soočanje ni samo možno, ampak ste tudi dokazali, da je lahko tudi uspešno. S tem ste seveda potrdili bistveno izvozno usmerjenost vaše industrije.

Zopet me moja vsakodnevna rutina vodi po malem in polemnično razmišljanje in razpravo z našo vsakodnevno jugoslovansko stvarnostjo, kjer, na žalost, sodijo, da je izvoz pač za to, da se zasluži devize, dinamični faktor razvoja pa je namreč uvoz, pravijo, s katerim uvažamo nove stroje, kar nas pripelje naravnost v izvozno substitutno filozofijo, ki nas je pripeljala tja, kjer smo danes.

Samo pravilna izvozna usmerjenost je resnično razvojna usmerjenost. Samo razumevanje, da pomeni boj na svetovnih trgih boj za kakovost, boj za obstanek, da pomeni krepitev, tisto krepitev, ki vodi k nenehnemu izboljševanju kakovosti. S tako izvozno usmerjenostjo in zanemarjujoč strah pred velikimi viharji in valovi na svetovnem trgu ste lahko dosegli tisto kakovost in tiste uspehe, ki jih danes lahko vsi praznujemo.

In na koncu je vaša industrijska veja zame primer veje, ki se je skoncentrirala na človeški kapital, ki po mojem globokem prepričanju ima in mora imeti prihodnost. To ni industrija, ki prvenstveno investira v stroje, to je industrija, pri kateri postaja software čedal-

(Dalje na 14. strani)

(Nadaljevanje s 13. strani)

je pomembnejši in je hardware dejansko sekundarnega pomena. Moram pa reči, da me kot laika na vašem področju vaš hardware čedalje bolj impresionira. Čedalje bolj impresionira, kajti, čeprav se komaj naučim dela z enim strojem, že izdelate drugega, ki zahteva od mene, da grem znova v prvi razred osnovne šole.

To dejstvo, da ste tako skoncentrirani na človeški kapital, vam daje dve ogromni prednosti. Prvič, prednost fleksibilnosti. Ko se ukvarjamo danes s prestrukturiranjem celotne nacionalne ekonomije, se vsak dan in to mučno, srečujemo s problematiko rigidnosti.

Vaša industrija je prav zaradi tega, ker je tako zakoreninjena v razvoju človeškega kapitala, dosegala tisto fleksibilnost, ki jo današnji nemirni in negotovi časi sveta in svetovnega trga zahtevajo.

Da bi pa dosegali optimalno fleksibilnost, moramo seveda vedno kombinirati optimalno velikost z velikim številom obkrožajočih manjših enot. In prav to dejstvo, da imate osnovni steber vaše industrije, ki ste ga postavili v Stegah in, da ta steber spodbuja okrog sebe rast drobnega gospodarstva, ki ga pospešuje in podpira prav ta osnovni steber, to je tista ogromna vrednost. Kajti samo na ta način lahko dosegamo tisto mobilizacijo človeškega kapitala, potenciala, ki nedvomno v

naših delovnih ljudeh je in, ki je edino porok naše prihodnosti.

Zaradi tega bi vam rad dejal, ko danes slavimo vaš uspeh, da nimam iluzij, da je vse samo uspeh. Uspeh se dosega, kot so znali reči že stari, da se samo prek trnja prihaja do zvezd. In seveda prek trnja ste prihajali tudi vi in moram reči, da bodeča ograja okrog vas še ni odstranjena. Vendar sem globoko prepričan, da boste z isto kranjsko trmo, s katero ste premagovali prvih deset let, premagovali in zmagovali v bodočnosti in, da se bomo na vaši izkušnji vsakodnevno učili tudi vsi mi drugi.

Prav lepa hvala in vam iskreno še enkrat čestitam k jubileju!

Priznanja in plakete

Ob 10-letnici Iskre Delte se delovna organizacija želi zahvaliti posameznikom in kolektivom za večletno ustvarjalno sodelovanje in pomoč pri razvoju domače računalniške tehnologije in Iskre Delte.

Zato delavski svet DO podeljuje naslednja priznanja delovne organizacije:

naziv častnega člana prejmejo:

VID BRATAŠEVEC, samostojni kulturni delavec — oblikovalec
IVICA DERANJA, direktor Elektroistra, Pula
FRANC KODELA, vodja sektorja za informatiko, Mercator Ptuj
POLDE MAČEK, predsednik poslovnega odbora LB-združena banka
JANKO SMOLE, svetovalec Ljubljanske banke v Beogradu
ERIK VRENKO, predsednik Republiškega komiteja za znanost in tehnologijo
FRANC ŽERDIN, svetovalec poslovnega odbora Ljubljanske banke — združene banke Ljubljana
dr. IZTOK WINKLER, predsednik Mestnega komiteja Zveze komunistov Slovenije

Plakete Iskre Delte prejmejo posamezniki:

CIRIL BAŠKOVIČ, Centralni komite Zveze komunistov Slovenije
MARJAN CERAR, Belinka Ljubljana
ALEŠ ČERIN, Izvršni svet Socialistične republike Slovenije
JOŽE DEMŠAR, Slovenijales-Alples
DALI DJONLAGIČ, Univerza Maribor
DORE DOVEČAR, Republiški sekretariat za notranje zadeve
PAVLE GANTAR, Iskra
dr. TOMAŽ KALIN, Inštitut Jožef Štefan
VLADO KLEMENČIČ, Centralni komite Zveze komunistov Slovenije
ŠTEFAN KOROŠEC, Centralni komite Zveze komunistov Jugoslavije
FRIDERIK KOVAČ, Liko
FRANC MANDELJC, Računalniški center Univerza Ljubljana
ANTON MATJAŠIČ, Ljubljanska banka-Gospodarska banka
LJUBO MITROVIČ, Iskra Beograd
LOJZE NOVAK, Lesnina
PETER PETROVIČ, Gorenje
MARTIN PRAŠNIČKI, Tovarna avtomobilov Maribor
HERMAN RIGELNIK, Gorenje
TOMAŽ SELJAK, Računalniški center Univerza Mrb.
JOŽE SETNIKAR, Ljubljanska banka-združena banka
UROŠ SLAVINC, Republiški komite za industrijo in energetiko
RANKO SMOKVINA, Jadroagent Rijeka
JOSIP STANTIČ, Agros, Subotica
DUŠAN ŠINIGOJ, Izvršni svet Socialistične republike Slovenije
FABIO ŠKOPAC, Iskra
ERNEST VIG, progres Slovenj Gradec

JANEZ VIPOTNIK, Iskra
JOŽE VONTA, Tekstil
JOŽE ZAGOŽEN, Gorenje
JURIJ ZAVEC, Industrijsko montažno podjetje Ljubljana
JANEZ ZEMLJARIČ, Zvezni izvršni svet
BEC — Geneve, Pier Carlo Falotti

in uporabniki

BELINKA, Ljubljana
GOZDNO GOSPODARSTVO, Maribor
INDUSTRIJSKO MONTAŽNO PODJETJE-IMP, Ljubljana
ISKRA ZORIN — CENTER ZA AVTOMATSKO OBDELAVO PODATKOV, Ljubljana
JUGOTEKSTIL-IMPEX, Ljubljana
KRKA, Novo mesto
LJUBLJANSKA BANKA — združena banka Ljubljana
LJUBLJANSKA BANKA — Gospodarska banka, Ljubljana
MERCATOR SOZD, Ljubljana
MERCATOR-MIP, Ptuj
NARODNA BANKA Socialistične republike Sldvenije, Ljubljana
RADIO-TELEVIZIJA LJUBLJANA
SKUPŠČINA MESTA LJUBLJANA
TOVARNA AVTOMOBILOV MARIBOR
TEKSTIL, Ljubljana
UNIVERZA — Računalniški center, Ljubljana
UNIVERZA — Računalniški center Maribor
ETA Cerkno
ELEKTROTEHNA SOZD Ljubljana
CROATIA, Zagreb
DALMACIJA, Dugi rat
INA-Trgovina, Zagreb
Prvomajska, Raša
PTT, Zagreb
ENERGOGAS, Beograd
INSTITUT ZA BEZBEDNOST, Beograd
PRVI PARTIZAN, Titovo Užice
ROBNE KUĆE, Beograd
UPRAVA ZA INFORMIRANJE JLA, Beograd
LJUBLJANSKA BANKA — osnovna banka, Novi Sad
RUDNIK ŽELJEZOVE RUDE, Ljubija Prijedor
SODASO, Tuzla
EMO, Skopje
PTT, Skopje

Za 10-letno neprekinjeno delo v delovni organizaciji Iskra Delta prejmejo plaketo naslednji sodelavci:

Marjan Bračko, Vanja Bufon, Jože Marjan Buh, Katarina Eržen, Metoda Gojković, Ivo Jožič, Lea Koljar, Mihajlo Komunjer, Marina Miličević, Marjan Murovec, Vladimir Pečar, Lidija Habinc Perko, Momčilo Popara, Edvard Saksida, Albin Sibila, Snežana Starec, Ratomir Stefanović, Breda Stepančič, Krstan Šarac, Janez Škrubelj, Karmen Zahariaš, Lidija Zalaznik, Damjan Žemva.

Čista tehnologija - alternativa nadaljnjega razvoja

Varstvo pri delu, humanizacija dela in varstvo okolja vse bolj postajajo sestavni del gospodarjenja, tako v temeljnih in delovnih organizacijah, kot tudi v sestavljeni organizaciji Iskra. Odnos delavcev — okolje pa tudi nedvomno temelji na naravnih in družbenih zakonitostih, zato to področje zahteva nenehno raziskovanje, znanje pa ekonomske in tehnološke osnove in nenazadnje tudi ustrezno ravnanje. Interdisciplinarnost in povezovanje najrazličnejših področij zahteva ustrezno vzgojo, usposabljanje kadrov pa obveščanje in osveščanje najširšega kroga ljudi.

Zato je bil na pobudo sindikata SOZD ISKRA ustanovljen Odbor za varstvo pri delu in humanizacijo dela, ki se že sedaj lahko pohvali z dokaj dobrimi rezultati. Uspeli so, da so se plani in programi s področja delovanja odbora vključili v Iskrine planske dokumente. Tako so v večini delovnih sredin zagotovili uspešnejše delovanje varstva pri delu in humanizacijo dela. V nekaterih organizacijah združenega dela so zagotovili sredstva, ki jih prej niso načrtovali, predvsem glede »predhodnega varstva«, optimizacije pogojev za izvajanje ekologije dela in koordinacijo na področjih ergonomije, varstva okolja in požarne preventive.

Odbor za varstvo pri delu in humanizacijo dela je sprejel kratkoročni in srednjeročni program dela. Na osnovi tega programa, ki ga je potrdil tudi delavski svet SOZD Iskra, so izvajali strokovne konference. Žal so poročila o izvajanju zaključkov strokovnih konferenc pokazala, da se le-teh, čeprav jih je potrdil delavski svet, ne izvaja povsod in v celoti.

Komisija, ki so jo imenovali na tretji seji odbora za varstvo pri delu in humanizacijo dela novembra lansko le-

to, je kritično pregledala sprejete sklepe, usmeritve in napotke za delo na ravni TOZD, DO in SOZD. V nadaljevanju zapisa bomo preleteli nekatere mnenja in stališča komisije glede zaključkov in realizacijo sklepov posameznih strokovnih konferenc.

Zaključki prve strokovne konference

Prva strokovna konferenca je pou-

darila nekatera področja varstva pri delu in zaključila, da pooblaščen delavci za varstvo pri delu niso vključeni v strokovne kolegije delovnih in temeljnih organizacij in da poleg svojih nalog opravljajo še druge zadolžitve, kar je nesprejemljivo. Tako tudi naloge v temeljnih organizacijah pri izvajanju proizvodnega dela in delovne prakse za potrebe usmerjenega izobraževanja niso prilagojene normativnim zahtevam varstva pri delu. Take delavce uporabljajo za vsa mogoča druga dela, saj je funkcionalno izobraževanje delavcev ponekod zgolj formalnost. Še vedno zaradi slabe ekonomske situacije nekatere delovne sredine ne posvečajo zadostne pozornosti reševanju, usposabljanju in zaposlovanju delovnih invalidov in premeščanju delavcev z zoženo delovno sposobnostjo na druga lažja dela, ki jih lahko opravljajo. V varstvo pri delu je velikokrat premalo vključeno spremljanje psihofizičnih, socialnih in zdravstvenih problemov delavcev in pravočasno ukrepanje za preprečevanje nastopa zožitve delovnih sposobnosti.

Druge strokovna konferenca

Drugo strokovno konferenco so posvetili humanizaciji dela, kjer so obravnavali položaj človeka pri delu in izboljšanje le-tega s ciljem, da bi bilo čim manj poškodovani pri delu in zdravstvenih okvar zaradi dela, kot tudi za doseg čimvečjega zadovoljstva pri delu. Druga strokovna konferenca je sprejela naslednje ugotovitve:

— vodstvena in vodilna struktura v delovnih in temeljni organizaciji še vedno ni v zadostni meri spoznala, da so naložbe v humanizacijo dela, ergonomске principe, informacijski sistem, funkcionalno izobraževanje in druge oblike, ki se nanašajo na humanizacijo dela, velik prihranek in edina prava odločitev v že tako zoženih usmeritvah delovanja varstva pri delu v temeljnih in delovnih organizacijah v samo tehnične in zdravstvene vidike se redkokje vključujejo tudi socialni, psihološki, sociološki in organizacijski pogledi na delo

— v mnogih delovnih in temeljnih organizacijah je zahtevi »predhodnega varstva« le formalno zadoščeno in sploh ni organiziranega učinkovitega sistema, ki bi aktiviral vse nosilce na-

log. Prepogosto to prepuščajo samo ljudem, ki se profesionalno ukvarjajo z varstvom pri delu, kar se vsekakor ne bi smelo dogajati, saj je varstvo pri delu skrb vseh delavcev na vseh ravneh:

— že leta 1982 so sklenili, da delovne in temeljne organizacije sodelujejo v srednjeročne akcijske programe najpomembnejših nalog za konkretno uveljavljanje humanizacije dela. Nosilci teh nalog naj bi bili člani ožjega vodstva delovnih organizacij. Praksa pa je pokazala, da so te naloge bile že zopet prepuščene izključno strokovnim delavcem za varstvo pri delu, ki so preobremenjeni z rednimi nalogami, ki jih predpisuje zakonodaja

— še naprej je treba vzpodbujati organizirano inovacijsko dejavnost za izdelavo mehaniziranih delovnih priprav in oblikovanje takih tehnoloških postopkov, ki bi poleg višje produktivnosti zmanjševali tudi nevarnosti in škodljive obremenitve pri delu

— podatki, da imamo v večini delovnih kolektivov določeno število delavcev z zmanjšano delovno sposobnostjo — to število se ne zmanjšuje, nam kažejo, da z dosedanjim načinom obravnavanja varstva pri delu ni bila dosežena ustrezna socialna in širša varnost v delovnem okolju

— Iskra je v nekaterih obratih že vpeljala programirane rekreacijske odmore, vendar je število teh primerov preskromno

— v izvajanje programa aktivnosti druge strokovne konference so se premalo vključevale družbenopolitične organizacije predvsem pa je pri tem pogrešati vlogo sindikata

— sestavljena organizacija kot tudi temeljne in delovne organizacije so premalo sodelovale kot pobudniki za pospešeno humanizacijsko usmeritev. Konkretna dejavnost je še vedno nesistematična tako, da so humanizacijska prizadevanja le izjemno vrščena v samoupravne, oz. poslovne odločitve

— interesi delavcev so glede pospeševanja humanizacije dela še dokaj neizoblikovani. V sedanjih fazah Iskrinega razvoja in zaostrenih pogojih gospodarjenja je nujno, da humanizacija dela postane ena izmed pomembnejših usmeritev razvoja.

Tretja strokovna konferenca

Na konferenci so obravnavali predvsem zdravstveno varstvo v delovnih in temeljnih organizacijah in sprejeli naslednje ugotovitve:

— v Iskri še nismo dosegli ravni, da bi preventivno zdravstveno varstvo pojmovali širše, kot le ozko medicinsko dejavnost. V posameznih temeljnih in delovnih organizacijah so praviloma manj uspešni pri razvijanju in uporabi zdravstvene analitike. Za to lahko iščemo vzroke, tako v zdravstvu, kot tudi v pristojnih službah delovnih organizacij

— krepi bi morali celovit status služb za varstvo pri delu v delovnih organizacijah in njihovo funkcijsko povezavo s kadrovskimi, socialnimi

in splošnimi službami, ki so navadno nosilci zdravstvenega varstva v delovnih organizacijah

— med Iskrinimi organizacijami je opaziti precejšnje razlike v reševanju te problematike, saj nekatere delovne sredine zelo skrbno spremljajo problematiko vzrokov bolniških izostankov, druge pa samo numerično statistiko. Zdravstvena analitika je potrebna za opredelitev možnosti izboljšanja delovnega okolja in delovnih razmer

— kot eno izmed prioritarnih usmeritev bi bilo potrebno sprejeti tudi izpopolnitev in krepitev skrbi za zdravstveno stanje delavcev, kot tudi izpopolnitev predhodnega varstva pri delu na tehnološko-tehničnem področju. Konferenca je ugotovila, da na tem področju ni sistemskega pristopa.

Četrta problemska konferenca

Pobudnik organiziranja problemske konference z nazivom »EKOLO-

ŠKI DAN ISKRE« je bil odbor za varstvo pri delu in humanizacijo dela. Med 186 udeleženci konference so bili tudi gosti iz republiških institucij in večina Iskrinih vodstvenih delavcev. S četrto strokovno konferenco je celotna Iskra skušala odgovoriti na tiškovo konferenco »Ekološki genocid«, ki je za vabilo uporabila formulir Internacional wax crimes tribunal s podpisom Vladimira Dedierja. Konferenca je sprejela vrsto sklepov, ki jih po izvajanju delimo na:

I. Ukrepi v okviru SOZD, DO in TOZD

1. Podpiramo predlog za uvedbo sistema varstva okolja v SOZD Iskra. Do uvedbe sistema pa moramo tekoče sanirati vse znane izvore onesnaženja okolja, ki so jih, ali bodo, odkrili naši delavci, upravni organi, ali inšpekcijske službe.

Iskra Telematika Bo luč v Telematiki zasvetila v maju?

Sindikat Iskre Telematike je v aprilu organiziral problemsko konferenco, ki naj bi prinesla prijemljiv in uglašen odgovor na vprašanje o prihodnjem razvoju delovne organizacije. Poleg sindikalnih voditeljev so se je udeležili tudi predstavniki SOZD Iskra, DO Iskra Commerce, republiškega sveta ZS in kranjskega IS, vodstvo DO, novinarji in drugi.

Leta minevajo, zagatni položaj Iskre Telematike pa ostaja nepremisljiv. Ničkoliko je bilo razpravljanih in sklepov na raznoterih ravneh, večkrat so se zamenjali vodilni ljudje, poslušali smo zagotovila in obljube — toda bistvenega napredka ni.

Naravnost mučno je že v nedogled ponavljati, da DO še vedno posluša z izgubami, ki jih planira celo za prihodnost, da je nelikvidna in zato ne more uravnovesiti redne proizvodnje, da posluša s komaj 10-odstotnim deležem lastnih sredstev, zaradi česar se utaplja v dolgih in kreditih z visokimi obrestmi, da predlogo vpeljuje nove izdelke, da družba nima posluha za njene naložbe in — seveda — da ni razlogov za kakršnokoli zagovilstvo.

Časa za reševanje problemov je vse manj, poleg tega pa se zaostrejejo splošne gospodarske razmere,

II. Ukrepi v okviru SOZD, DO in TOZD

2. Iskrinim strokovnim službam in delavskemu svetu predlagamo, da predpišejo organizacijsko obliko za spremljanje ekološke problematike in varstva pri delu v SOZD Iskra in pri tem upoštevajo dejansko tehnološko stanje in potrebe po njegovem izboljšanju na osnovi znanstvenih dosežkov.

K samoupravnemu sporazumu o družbeni samozščiti in ljudski obrambi v SOZD Iskra je bil sprejet aneks, ki ta samoupravni akt razširja še na varstvo človeka in njegovega okolja. V zaključni fazi je tudi akcija, da se to vgradi tudi v samoupravne akte delovnih in temeljnih organizacij.

DO in TOZD so imenovala tudi pooblaščen delavce za sodelovanje in vpeljave sistema varstva okolja v svoje enote.

3. Glede priprave srednjeročnih dokumentov vsem delavskim svetom in SOZD Iskra predlagamo, da v letnih in srednjeročnih planih opredelijo ustrezno prisotnost ekološke problematike, postopek njenega ob ravnavanja in strokovnega razreševanja ter plansko zagotovijo sredstva za sanacijo obstoječega stanja, kjer je to potrebno.

4. Predlagamo povezovanje Iskre s sorodnimi organizacijami v Jugoslaviji in v okvirih delovne skupnosti Alpe-Jadran tudi na ekološkem področju.

5. Izobraževalni center v SOZD Iskra naj organizira dodatno izobraževanje vseh poslovnih delavcev za področje varstva okolja, delovnega okolja in varstva pri delu.

6. Kadrovske službe v delovnih organizacijah naj pripravijo načrte rednega izobraževanja glede specializacije novih strokovnih sodelavcev za ekološko problematiko.

SOZD Iskra je delovnim organizacijam posredovala spisek študentov tretjega in četrtega letnika kemijske tehnologije, ki so brez štipendije in predlog Fakultete za kemijsko tehnologijo in Instituta Jožef Stefan, da sprejme pet naših sodelavcev z visoko izobrazbo na specializacijo v okviru 2000 raziskovalcev, kjer imajo možnost pridobiti stopnjo magistra, ali doktorja tehničnih znanosti.

7. V okviru načrta pretoka 2000 strokovnih delavcev skozi raziskovalne institucije v industriji, moramo do leta 1990 zagotoviti tudi specializacijo petnajstih strokovnjakov za ekologijo na univerzi, Institutu Jožef Stefan in Kemijskem inštitutu Boris Kidrič.

8. Vodstvom Iskrinih temeljnih organizacij predlagamo, da se povežejo z lokalnimi inšpekcijskimi službami, sekcijami SZDL in strokovnimi društvi s ciljem, da ugotovijo stanje v svojem okolju in predlagajo ukrepe, odprta vprašanja pa posredujejo strokovnim institucijam, ki bodo sodelovale pri ekološki oceni SOZD Iskra.

9. Predlagamo, da kadrovske in socialne službe, nosilci programa vpeljave sistema za izvajanje varstva okolja s posebno pozornostjo vključijo v sistem tudi zdravstvene vidike problematike.

10. Pri investicijskih načrtih je potrebno obvezno realizirati tudi zahteve po izgradnji vseh tistih naprav in objektov, ki jih narekuje ekološka ocena.

11. Potrebno je pospešiti dogovaranja o izgradnji skupnih republiških naprav in objektov za obdelavo posebnih odpadkov.

12. Pospešiti dogovaranja v Jugoslaviji o izbiranju, reciklaži, oz. deponiranju izrabljenih in dotrajanih izdelkov, ki vsebujejo nevarne snovi.

1. Sistemsko preverjati kakšne materiale, oz. snovi že uporabljamo v proizvodnji in kritično oceniti pravilnost tehnoloških postopkov z vidika varstva pri delu in varstva okolja.

Naloga je preventivnega značaja in je trajna naloga naših razvojnih in tehnoloških služb. Izvajati jo moramo tudi pri načrtovanju novih investicij.

2. Z reprodukcijskimi materiali, energijo in vodo je potrebno skrbno ravnati in jih produkcijsko zaokroževati — reciklirati.

To je trajna naloga naših razvojnih, tehnoloških in nabavnih služb v delovnih in temeljnih organizacijah predvsem zaradi boljših gospodarskih učinkov.

3. Tako s tehničnimi, kot tudi organizacijskimi rešitvami je potrebno vplivati na pravilno ravnanje z odpadki in s tem na zmanjšanje širjenja nevarnih in škodljivih snovi v okolici.

4. Doseči, da bo postopek zbiranja in sortiranja odpadkov, ki nastajajo v proizvodnji, postal obvezni sestavni del celotnega tehnološkega proizvodnega procesa, oz. redna naloga v delovnem procesu.

5. Predpisati načine zbiranja, uničevanja, ali vsaj začasnega uskladiščenja v proizvodnji nastalih odpadkov v skladu z njegovo stopnjo nevarnosti.

6. Pred uvedbo novih materialov v proizvodnjo je potrebno ugotoviti lastnosti materialov tudi z vidika nevarnosti za okolje ter v skladu s tem definirati postopke v vseh fazah proizvodnje ter ravnanje z ostanki — odpadki v proizvodnji.

7. Uskladiti samoupravne akte glede na ugotovljeno stanje.

Nalogo bo mogoče izpeljati šele po tretji fazi vpeljave sistema varstva okolja v SOZD Iskra, ko bomo imeli izdelane ekološke varnostne ocene po posameznih delovnih in temeljnih organizacijah in bo potrebno sprejeti ustrezne pravilnike in poslovnike za dosledno izvajanje akcij.

Iskra

Iskra ZORIN, TOZD CAOP,

Trg revolucije 3
61000 Ljubljana
(Brijona Krajnc)
Tel. 213-213 int. 3474

Od 13. 06. do 15. 06. 1988 bomo organizirali izobraževanje na temo:

Vodenje projektov s pomočjo računalnika

Program:
13. 06. 1988: Uvod v vodenje projektov
14. 06. 1988: Osnove dela s SUPER PROJECT PLUS in SUPER PROJECT EXPERT — paketoma za vodenje projektov na osebnih računalnikih

15. 06. 1988: Osnove dela s CA-TELLAPLAN in CA-TELLAGRAF — paketoma za vodenje projektov na velikih računalnikih (IBM, VAX).

Predavalo bo več strokovnjakov ob podpori računalnika in projiciranja z Iskrinim grafoskopom LCD CP 1 (proizvaja Iskra Vega). Vsak udeleženec bo dobil strokovno gradivo.

Izobraževanje je namenjeno predvsem vodstvenim in vodilnim delavcem, vodjem projektov, vodjem proizvodnje, planerjem,.... Organizirali ga bomo neposredno pred začetkom I. mednarodnega seminarja strokovnjakov s področja vodenja projektov, ki bo 16. in 17. 06. 1988 v Kulturnem domu Ivana Cankarja in kjer bodo med drugim tudi razstavljeni produkti, ki so predmet tega izobraževanja. Predavanja bodo v poslovnih stavbi Iskre, velika dvorana-pritličje, Trg revolucije 3, Ljubljana in sicer vsak dan od 8.15 do 13. Cena izobraževanja za posamezen dan je 33.000 din; za dva dni je 10% popusta, za tri dni je 15% popusta!

VLJUDNO VABLJENI!

Iskra Avtoelektrika

Tekmovanje enot civilne zaščite

Novogoriške Iskrašice med najuspešnejšimi

Kako pričarati enkratni prizor z nepopisnim vrvežem, zvrhano mero znanja nastopajočih, nevidno prirajeno tremo, »ranjence« in »poškodovance«, ki so »čakali« na prvo pomoč, stroge kriterije sodnikov itd. Tem in še mnogim drugim dogodkom smo bili priča minulo soboto (14. maja), ko se je v lepem sončnem dopoldnevu zbralo pred novogoriško skupščino občine na travnati zelenici prek 40 ekip iz organizacij združenega dela in krajevni skupnosti novogoriške občine z namenom, da preverijo znanje, usposobljenost ter pripravljenost ekip prve medicinske pomoči civilne zaščite in Rdečega križa, za delovanje na področju zdravstvenega varstva v primeru naravnih in drugih nesreč ter v vojni.

Ze takoj v uvodu moramo povedati, da se je predstavila in seveda tekmovala tudi ekipa iz Iskre Avtoelektrike Nova Gorica, še posebej pa moramo poudariti njihovo znanje. To je bilo na tako visoki ravni, da jim je omogočilo uvrstitev v sam vrh najuspešnejših ekip. Drage tekmovalke, sprejmite torej tudi po tej poti iskrene čestitke!

Seveda moramo predstaviti tudi tekmovalke, ki so ime Iskre Avtoelektrike v tej tekmovalni panogi dvignile na tako visoko raven. Ekipo so sestavljale: Zlatka Černigoj, Neva Birsa (vodja prve trojke), Vanda Radočaj, Ljuba Mučič, vse iz tovarne generatorjev in elektronike, Darja Valerijev (vodja druge trojke) iz tovarne velikih zaganjalnikov, Miroslava Šavli iz TOZD Komerciala in kot rezervna moč Milenka Konjedic iz delovne skupnosti skupnih služb.

To res koristno in množično tekmovanje so organizirali Sekretariat za ljudsko obrambo, občinska organizacija Rdečega križa in Občinski štab za civilno zaščito Nova Gorica z namenom, da vzpodbudijo pri članih in članicah ekip težnjo po čim boljšem znanju in obvladovanju veščin iz prve pomoči ob naravnih in drugih nesrečah ter vojnah. Tekmovanje je tudi priložnost in namenjeno za obnavljanje teoretičnega in praktičnega znanja in vzdrževanja njihove trajne usposobljenosti za dajanje prve pomoči ne nenasladnje, pri članih in članicah ekip razvijati izurjenost za usklajeno delo v okviru ekipe pri prvi pomoči ob najrazličnejših primerih.

Tekmovanje je imelo še posebno težo, saj se je odvijalo tudi v okviru 125-letnice organizacije Rdečega križa ter ob dnevu civilne zaščite.

Kot je razvidno iz pričujočih posnetkov, smo uspešne tekmovalke še

Darja Valerijev

enkrat dobili, tokrat na »navadni« delovni dan, žal tokrat brez privlačnih uniform, ki so jih nosile na dan tekmovanja. Vnovično srečanje smo izkoristili tudi zato, da smo postavili vsaki tekmovalki po eno vprašanje. Takole so odgovarjale:

Zlatka Černigoj

Darja Valerijev: Tako preverjanje znanja je vsekakor dobrodošlo, saj obnoviš že pozabljeno, marsikaj novega pa se tudi naučiš in ti lahko koristi ne le na dan tekmovanja, pač pa tudi v vsakodnevnem utripu.

Zlatka Černigoj: V utečeni ekipi,

Miroslava Šavli

kot je naša, sem pomožna bolničarka kar pomeni, da so pod mojo »režijo« vsi prijemi, ki so potrebni za oskrbo poškodovanca. Ta naloga mi je všeč in jo povsem obvladam.

Miroslava Šavli: Taka srečanja, kjer se zbere veliko število usposobljenih za prvo pomoč, so ustrezne oblike in velikega pomena. Se najlepše pa je potem, ko vajo končaš in opazuješ druge, kaj in kako delajo, da bi nalogo kar najbolje opravili.

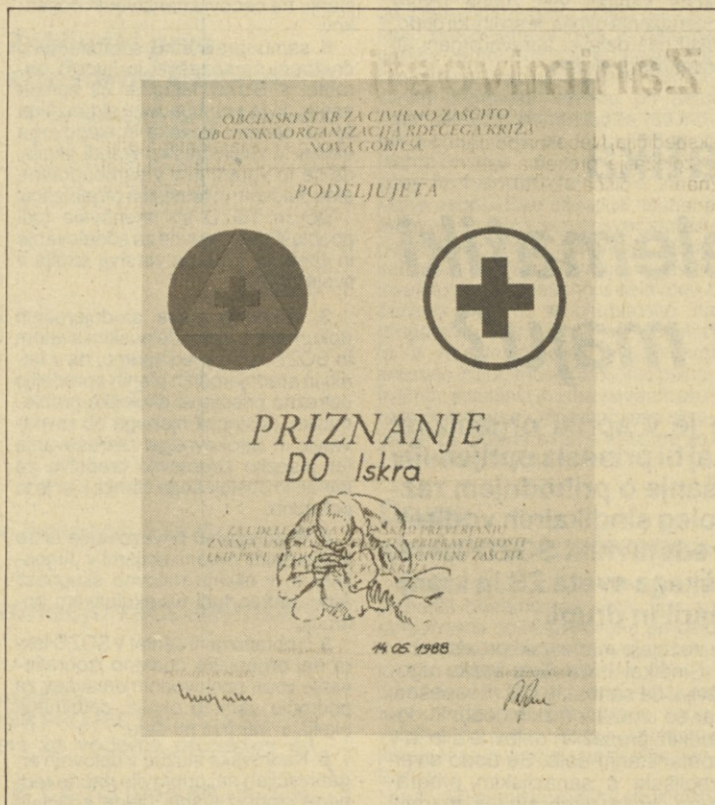
Neva Birsa: Priznati moram, da smo bile dobro pripravljene, kar je potrdil tudi inštruktor, ki je opazoval našo vajo v času priprav. Sicer pa tako visoka letošnja uvrstitev niti ni presenetljiva, saj smo bile tudi na lanskem tekmovanju v samem vrhu.

Vanja Radočaj: Veliko trdega dela je potrebno, da dosežeš tak uspeh. Pred tekmovanjem smo vadile pet dni po tri ure in v tem času smo v celoti obnovile znanje 80-urnega tečaja, ki smo ga opravile pred leti.

Ljuba Mučič: Naloga je bila težka. Pred nami je ležal »poškodovanec«, ki je imel zlom leve podlakti. Poškodbo je bilo treba kar najhitreje in strokovno imobilizirati. To nam je uspelo v kratkem času in s pravnimi prijemi, rezultat vsega tega pa je naša visoka uvrstitev.

Milenka Konjedic: Ekipo sicer sestavlja šest tekmovalk, so pa tudi primeri, da je poškodba tako močna, da mora priskočiti na pomoč tudi strokovna rezervna moč. V takem primeru sem to jaz. Na sobotnem tekmovanju to ni bilo potrebno, zato pa sem za tekmovalke toliko bolj navijala in jih moralno spodbujala.

Marko Rakušček

Neva Birsa

Vanja Radočaj

Ljuba Mučič

Milenka Konjedic

Drugi o nas

• Nastop Iskre na svetovnem sejmu industrije in moderne tehnologije v Hannoveru še vedno odmeva v sredstvih javnega obveščanja. Tako ljubljanski Dnevnik piše, da je Iskra poleg standardnega programa elektronskih in elektromehanskih komponent predstavila tudi dosežke na področju oblikovanja in sodelovanja z zahodnonemškimi partnerji. Na razstavi so bile prikazane najpomembnejše programske skupine Iskre (teleinformatika, aktorika, elementi, rotacijski stroji in široka poraba). Beograjske Večernje novosti pa poudarjajo, da gre Iskri vsa pohvala za njeno predstavitel na sejmu, saj so bili razstavljeni proizvodi v samem svetovnem tehnološkem vrhu. Beograjska Politika piše, da so se na sejmu dobro izkazala tista podjetja, ki so tja prišla dobro pripravljena; mednje sodi tudi Iskra. Novosadski Dnevnik pa citira vodjo Iskrinega razstavnega prostora Braneta Grubana: »Iskra že vrsto let sodeluje s svetom in ima že bogato znanje na področju oblikovanja, najsodobnejših tehnologij itd. To nam omogoča nastop v različnih deželah, s katerih podjetji sodelujemo.«

• Beograjski Privredni pregled je pisal o četrtem jugoslovanskem posvetovanju JUROB 88, ki je bilo od 10. do 15. aprila v Opatiji. V okviru JUROBA je Iskra organizirala »okroglo mizo«, na kateri so njeni predstavniki seznanili jugoslovanske poslovodne in strokovne delavce z lastnimi izkušnjami v uvajanju in spremljanju razvoja robotizacije v Iskri. Z roboti in robotizacijo se v Iskri intenzivneje ukvarjajo zadnjih pet let, ko so bili postavljeni strateški, razvojni, tehnološki in marketinški načrti in cilji. Prve izkušnje si je Iskra pridobila pri aplikacijah prvih kupljenih robotov pa tudi v sodelovanju z znanstveno-raziskovalnimi organizacijami in inštituti v tujini in doma. Sedaj lahko ponudi več elementov in sistemov za robotizacijo in kibernetizacijo industrijskih procesov.

• Delo povzema nekaj ugotovitev udeležencev prve okrogle mize Forum Informationis, ki ga je ustanovilo slovensko društvo Informatika, da bi v obliki javnih tribun pogumno raziskoval in razčiščeval razvojna, organizacijska in druga vprašanja računalništva in informatike na Slovenskem. Dr. Bruno Štiglic, vodja Iskrine izpostave v znameniti Silicijevi dolini pravi: »Najbolj alergičen sem, ko vidim, kako malo znanja imajo pravzaprav Američani pa kako dobro živijo.« Znanja po njegovih čezoceanskih izkušnjah pri nas ne manjka, očitno

pa ni dovolj pravega — na primer specialističnega, še zlasti pa managerskega — in še posebej ga ni na pravih mestih. »V Sloveniji nimamo nobene strategije, z izjemo strategije oblasti,« je dejal prof. dr. Anton Železnikar iz DO Iskra-Delta. Po mnenju Rada Faleskinija, člana PO SOZD Iskra, drugače tudi ne more biti, dokler je sistem tak, da se, denimo, na podjetniški ravni najbolj obnese »strategija«: zaposliti še 500 ljudi da postaneš socialni problem.

• Delavska enotnost piše, da so pred nedavnim novinarji in uredniki jugoslovanskih sindikalnih glasil med dvodnevnim bivanjem v Sloveniji obiskali tudi Iskro-Telematiko. Z vodstvom tovarne so se pogovarjali med drugim o dokajšnji izgubi (lani so je imeli 17 milijard dinarjev, vendar so jo pokrili z revalorizacijskimi prihodki, v letošnjem prvem trimesečju pa je je bilo za tri milijarde dinarjev), o razvojni stiski, pomanjkanju kakovostnih programov in strokovnjakov, prevelikem številu zaposlenih itd. List komentira, da Telematika (kot verjetno tudi vsa Iskra) takšna, kakršna je, ni nič drugega kot izdelek, oz. odsev sistema, ki ga označuje anahronistično dogovorno gospodarstvo. Novinarji so se med drugim zanimali za kadrovske politike in politiko nagrajevanja. Direktor Polevec je dejal, da je zanj (in najbrž še za koga) »optimalna sociala« prav zdravo podjetje. V kadrovskem pogledu to pomeni, da morajo v Telematiki imeti toliko in takšne delavce, ki bodo zagotavljali donosnost proizvodnih programov in, ki bodo v isti sapi porok za obetaven razvoj delovne organizacije. Novinarji so želeli slišati tudi predsednika sindikata, oz. njegova razmišljanja o korenitih potezah vodstva podjetja. Bil je zelo kratek, vendar tudi jasan. Bistveno, kar velja izluščiti iz njegovih misli je to, da »sindikata od vodstva zahteva predvsem nedvoumno zagotovilo, da so opredeljeni programi v zadnjem sanacijskem načrtu pravi.«

»V Telematiki se torej vendarle premika,« zaključuje pisec članka. »To je sedaj tudi najpomembnejše. Res pa je, da bo minilo še precej časa, da bomo lahko govorili o »zdravem podjetju«, ki si ga želi vodstvo. In končno je res tudi to, da tega podjetja tudi na Laborah nikoli ne bo, če ne bo že v kratkem prišlo do korenitih sprememb v našem gospodarskem sistemu. To so nam dali v Telematiki jasno vedeti.«

Zanimivosti

Smrtno nevarni pesticidi

Približno dva milijona ljudi tretjega sveta se letno zastrupi s pesticidi. Pri tem jih 40 tisoč umre. Pri izvozu teh pesticidov je po podatkih Mednarodne organizacije potrošnikov udeleženi 28 koncernov. V industrijskih deželah je prodaja nevarnih zaščitnih sredstev — kot je npr. DDT — prepovedana, ali samo ob strogih merilih zakonito dovoljena. Izvoza pa nihče ne kontrolira. Tako so prodali kemični koncerni ZDA v osemdesetih letih več kot eno milijardo ton pesticidov v tujino. Eno petino od tega so bile prepovedane, ali pogojno omejene kemične snovi.

Prirojen strah

Otroci, ki se bojijo in v primerjavi s svojimi vrstniki s strahom reagirajo na svojo okolico, so to vedenjsko motnjo že prinesli s seboj na svet, ugotavljajo psihologi Univerze v Harvardu in Yaleju v ZDA. Raziskovalci so opazovali testne otroke od 2. do 7. leta starosti in pri tem ugotovili, da je približno 10% otrok močnejše reagiralo na izredne dogodke kot njihovi neboječi se vrstniki. Njihov srčni utrip je bil pri testih in celo v spanju višji, pri majhnih nalogah so se jim močnejše razširile zenice, napetost mišic je narasla in telo je odgovorilo s povečanim izločanjem stresnega hormona norepinefrina. Ameriški psihologi s tem dokazujejo, da je strah biološko prirojen. Pomagali bodo pri tem samo zunanji vplivi na stresni hormon.

Meteorit z Antarktike

Tri in pol kilograma težki meteorit je prinesla s seboj nemška antarktična

ekspedicija. Nebesna pošiljka iz nikla in železa je presešla vsa do sedaj znana najdišča. »Ležal je na manj poledeneli kopi,« je poročal geolog dr. Hans Kristoff Höfle iz Hannovera. »Če bi določili njegovo starost, bi v precejšnji meri odkrili poledenitveno zgodovino Antarktike. Nekaj pa je nesporno. Nekoč je ležal led tudi tisoč metrov višje kot danes. Meteorit je sčasom pristal na kopi, kjer smo ga odkrili.«

Polarna ekipa 14 mož, ki je bila letošnjega januarja in februarja šest tednov na poti, je raziskovala neznan pogorje Shackelton, ki so ga leta 1956 odkrili Britanci.

Možganske celice

Od 14 milijard možganskih celic ne umre dnevno več milijonov, kot so do sedaj domnevali znanstveniki. Medicinska fakulteta v Lübecku je dognala, da se sicer s starostjo zmanjša volumen možganov, toda pri tem ne zadeva števila celic, temveč se posamezne celice skrčijo. Pri tem se skrčijo deli možganov, ki krmilijo premikanje telesa, močnejše kot celice, ki vplivajo na vid in zaznavo.

Pogon z antimaterijo

Pogon raket bo v prihodnje stomilijonkrat močnejši kot je današnji. Že v začetku naslednjega stoletja bo vplival na ameriške vesoljske polete. Pogonsko gorivo bo v nepredstavljivih motorjih poganjala antimaterija. Ti, v atomskih raziskovalnih laboratorijih odkriti subatomarni delci, se stoppe pri trkih z materijo v čisto energijo, ki je stokrat močnejša, kot jo danes dosežemo v jedrskem zlitju. Da pri tem ne gre za utopične načrte, potrjuje ameriški strokovni časopis Aviation Week & Space Technology. Ve-

mo, da obstaja antimaterija in celo to, kako jo proizvajamo in shranjujemo. Že 35 miligramov antimaterije bo dovolj za potisk vesoljske ladje v orbito, pri tem pa ta materija ne bo zavzerala prostora, večjega od sladkorne kocke. Težave se začnejo pri stroških, ker stane en miligram antimate-

rije komaj nekaj manj kot deset milijonov dolarjev. In proizvajajo jo lahko do sedaj samo evropski jedrski center Cern pri Ženevi.

Zbral, prevedel in uredil
Marjan Kralj

Iskra

Iskra Telematika

Ljubljanska 24 a
64000 KRANJ

Po sklepu 7. seje delavskega sveta ISKRE TELEMATIKE z dne 10. 5. 1988 se obvešča interesente o

prodaji

1. Industrijski objekt Ljubljana, Stegne 7a

št. parcele: 1713/32,
k. o. Dravlje, Občina Ljubljana-Šiška,
komunalno urejeno stavbno zemljišče 5.836 m²
površina objekta 2.891 m²

2. Poslovnih prostorov v iskrinem PPC Ljubljana, Trg revolucije 3

št. parcele: 142/13
k. o. kapucinsko predmestje (iz leta 1973)
pisarniške površine v izmeri 1.294 m²

Interesenti naj se v 8 dneh, pisмено javijo na naslov:
ISKRA TELEMATIKA, Ekonomsko področje, Investicijska služba,
Ljubljanska cesta 24, 64000 KRANJ.
Informacije po telefonu št.: 064-22-154

Počasi se daleč pride, ne pa visoko

Dvigala naše PPC so trenutno največji tehnični problem v stolpnici. Ker jih prenavljajo in modernizirajo, so stalni zastoji, le-ti pa povzročajo daljšo čakalno dobo in s tem jezo skoraj vseh sodelavcev Iskre. Zlasti zjutraj, ko vsi naenkrat »rinejo« vanje, da bi prišli do svojih delovnih mest, berite delovnih kartic.

Vsaka prenova poti do delovnega mesta ovira normalni pretok in spravlja ljudi v jezo. Tudi ko gradbeniki razkopavajo cesto, se lahko prebijemo po njej le peš in še to z muko, počasi. Dokler je dokončno ne asfaltirajo, potem v trenutku pozabimo na zastoje, seveda, dokler spet ne začno razkopavati drugje, na drugem koncu.

Z dvigali je podobno. Samo eno je v stolpnici stalno izločeno iz prometa pa takšno razburjanje. Namesto, da bi sodelavci iz nižjih nadstropij šli peš do svojih miz v duhu zdravega, športnega razgibanja, rajši čakajo na dvigalo in se krepko jezijo, če ga ni od nikoder. Tako bi dvigala z manjšim zaustavljanjem v nižjih nadstropjih le-te kar preskočila in kapaciteta prevozov bi se povečala. Pa kaj, ko ne moremo nikamor več peš!

Ena sama tehnična napaka sistema je bila kriva, da dvigala pred nekaj dnevi zjutraj niso delovala. Prekinitev je trajala samo eno uro, naši sodelavci pa so izgubili živce. Morali so se lastnonožno povzpeti do svojih nadstropij. Takih prekinitev ni bilo več.

Nekaj pa imajo naši sodelavci vendarle prav. Dvoje osebnih dvigal, katerih prenova še ni zajela, vozita zelo pomanjkljivo. Ne ustavljata v nekaterih nadstropjih, vrata se nerada zapirajo in včasih kar obstaneta med nadstropji. Zdaj eden, zdaj drugi. Manjkajo redna vzdrževalna dela, saj so nepake tehnično verjetno manj zahtevne. Uradni serviser podjetja David Pajić iz Beograda ves ta čas ni vestno opravljal svojega dela, Invest servisovi vzdrževalci so napravili, kar so mogli, za servisne posege pa niso pristojni niti usposobljeni.

Švicarski monterji, ki obnavljajo

in modernizirajo dvigala, bi sicer lahko opravljali še ta sprotna dela, vendar bi se preveč zamudili, ker so pogodbeno vezani na prenovu.

Nekaj krivde za pomanjkljivo delovanje dvigal nosijo naši sodelavci v Iskri sami. Pogostokrat pridrže vrata dvigal, pritiskajo na črno varovalno gumo toliko časa, da naprava v dvigalu to registrira kot generalno napako in ustrezni rele izklopi dvigalo. Vzdrževalec se mora nato povzpeti v strojnico, ki je v 16. nadstropju, ugotoviti za kakšno napako gre — lahko bi bilo tudi kaj drugega — in ročno aktivirati ustrezni rele in s tem usposobiti dvigalo. To je samo ena izmed napak za izklop dvigal, so pa še druge. Gre čisto preprosto za neupoštevanje navodil za obratovanje dvigal. Aktiviranje dvigala terja precej časa.

Medtem se čakajoči seveda jezijo, čeprav dvigala ne delajo narobe, ampak povsem pravilno v skladu z zaščitnimi tehničnimi predpisi.

Skoraj vsi sodelavci v vseh nadstropjih v času obnovitvenih del pritiskajo na tipke obeh sistemov dvigal, računajoč, da bodo s tem skrajšali čas čakanja. S tem pa nasprotno znižujejo prometno frekvenco, ker se dvigala zaustavljajo v nadstropjih, kjer nihče ne vstopi.

Ivan Petek, skupinovodja vzdrževanja v PPC in na lokacijah, ki mu je poverjena dolžnost nadzora med časom prenove in modernizacije dvigal, je pojasnil nekatere zastoje:

»Tripleks, to so tri osebna dvigala, imajo v osnovi nekatere skupne funkcije. Švicarski monter je prerezal žico za dovod energije, ki

jo uporabljajo vsa tri dvigala, zato so v trenutku zastala in obstala tako dolgo, da je vstavljal prečni mostiček za dvoje dvigal. Druge rešitve ni bilo. Ljudje pa so se jezili, ker so čakali in čakali. To se dogaja pri vseh obnovitvenih delih, s tem se je treba pač sprijazniti.

V članku, v katerem smo objavili začetek del in pojasnilo o predvidenem zaključku, smo navedli, da bodo dela trajala do konca junija. Švicarska tehnična komisija, ki je lani ocenjevala predvidena dela, je izračunala rok do konca junija, vendar se je ušela. Kalkulacija ni upoštevala predvidenega obsega dela, da so namreč tripleks dvigala med seboj povezana tako, da obnova in modernizacija vsakega posameznega dvigala traja dlje, kot če bi se lotili vseh treh naenkrat. Poleg tega so bili v letih obratovanja narejeni določeni tehnični posegi, ki pa niso bili dokumentirani. Serviser namreč načrtov ni dopolnil s temi spremembami. Spet napaka podjetja David Pajić. Monterji se trudijo, da bi bili kos vsem tehničnim problemom, ki se sproti pojavljajo.

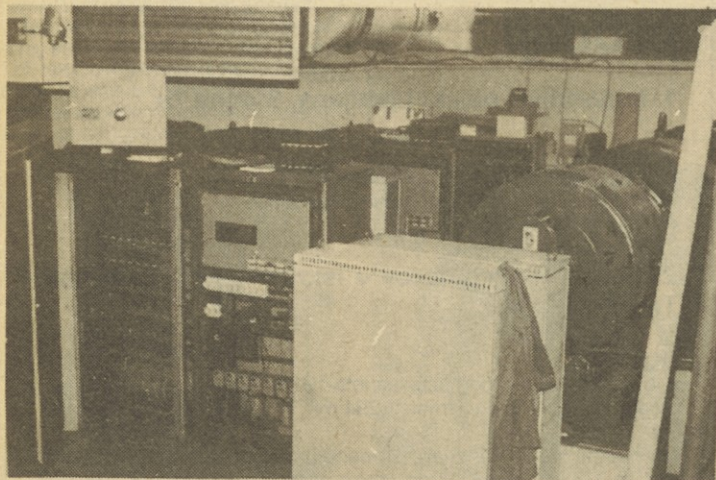
Na splošno švicarski strokovnjaki niso predvideli toliko težav. Pogodbeno so se vnaprej zavezali, da bodo izvršili dela v šestih mesecih, sedaj pa kaže, da se bo to zavleklo na devet mesecev. Ker stanejo dela mesečno 40 tisoč švicarskih frankov, bodo sami trpeli stroške od junija do septembra v višini 120 tisoč Šfr,« je zaključil Ivan Petek.

Meseca julij in avgust sta pri nas meseca rednih dopustov. Frekvenca prevozov z dvigali se bo zagotovo zmanjšala in s postopnim vključevanjem še dveh dvigal se bo povečeval prevoz. Pojavlja pa se že nov problem. Izbira novega serviserja moderniziranih dvigal. Naša vzdrževalca Stanko Zdešar in Jure Breskvar bosta usposobljena, jamstvena servisna dela pa bo treba poveriti jugoslovanskemu podjetju, ki jih bo opravljal bolj vestno in strokovno.

Marjan Kralj

Marsikdo ne ve, da je v 16. nadstropju naše stolpnice velika strojnica za pogon in krmiljenje dvigal. Na sliki je na levi strani škripčevje za spust 800 kg težkih agregatov skozi strop, ker so jih morali previti. Od leve proti desni oba švicarska monterja: g. Johann Haas in Martin Lüchinger, zraven stoji strojnik Ivan Petek iz Invest servisa, ki dobro obvlada nemški jezik. (Foto: M. Kralj)

Večino prostora zavzemajo v strojnici krmilne naprave in agregati (Foto: M. Kralj)

Iskra

Iskra — Industrija kondenzatorjev
68333 Semič

Sindikalnim organizacijam v Iskri
Iskra Semič, je izdelala določeno količino

plastičnih cvetličnih lončkov

s podstavki, velikosti približno 1 liter, sive barve.

Cena 500 din za komplet, vključuje tudi prometni davek in stroške dostave.

Zainteresirane organizacije sindikata naj se povežejo s prodajno službo Iskre v Semiču, telefon: (068) 56-310.

V spomin Avgustu Drnovšku

Ko smo izvedeli za njegovo smrt, nas je pretreslo. Onemeli smo zrlji predse, saj nismo mogli doumeti, da se poslej nikdar več ne bomo videli. Komaj pred petimi leti se je poslovil od nas in odšel v zasluženi pokoj. Včasih nas je obiskal in se pri tem živo zanimal za napredek telefonije. Videti je bil zdrav, saj o svojih težavah ni nikoli spregovoril, odkar smo se poznali.

Gusti je bil rojen v rudarskih Trbovljah. Po šoli, komaj 18 letni mladenič, je že našel pot v partizane in se boril v NOB do konca vojne. Po vojni ga najdemo v novoustanovljenem IEV, kjer je delal kot elektrotehnik. Nato so se zvrstile službe v Iskri, skupaj nad 40 let. Za zaposlitvijo v IEV je bil nato direktor v Feritih v Šiški, v tistih škandaloznih delovnih prostori. Njegova zasluga je, da je dejavnost teh pasivnih elementov prešla od laboratorijskih preizkusov na množično industrijsko proizvodnjo. Potem je bil 11 let na delovnem mestu strokovnega svetovalca direktorja enote telefonski terminali, DO Telematike v ljubljanskem PPC. Tod je tudi dočakal upokojitve.

V svojem življenju ni dobil tistega priznanja, ki ga je zaslužil. Še hvala lepa mu nihče ni rekel pa je veliko naredil za Iskro. Malokdo toliko!
Naj v miru počiva!
Družini izrekamo iskreno sožalje.

Sodelavci

V spomin Danilu Gorjanu

V maju, mesecu cvetja, ljubezni, mesecu novega življenja, smo se zadnjič poslovili od Danila, ki nas je zapustil v maju svojega življenja.

Bil je skromen, a samorasel raziskovalec znanosti, umetnosti in življenja. Že kot otrok se je odlikoval z neukrotljivo radovednostjo in najbrž ga je prav ta raziskovalna energija vodila na srednjo kemijsko šolo, kjer so ga nova spoznanja navdajala še z večjo vedoželjnostjo in željo po ustvarjanju novega.

Se kot praktikant in po končani srednji šoli se je s sodelavci zagrizel v tehnologijo proizvodnje tehnične keramike, ki jo je AET Tolmin šele osvajal, brez pomoči tujega znanja. Delali so dneve in noči in se z upornim ustvarjalnim delom dokopali do spoznanj, ki so postala osnova našemu današnjemu delu. Vedel je, da je znanje ključ, ki odpira vrata v svet znanosti, zato se je izobraževal še naprej, redno na fakulteti in pozneje ob delu študiral tudi tretjo stopnjo.

Za svoje raziskave je leta 1984 dobil nagrado sklada Borisa Kidriča za izume in tehnič-

ne izboljšave skupaj s sodelavci Instituta za elektroniko in vakuumsko tehniko v Ljubljani. Lani pa je bil tudi soavtor referata na jugoslovansko-nemškem znanstvenem simpoziju o razvoju materialov.

Daniilo ni bil le velik strokovnjak, teoretik, imel je tudi sposobnost prenesti svoje znanje v prakso in kljub boleznim je lani sodeloval pri prevzemanju nove proizvodne opreme za metalizacijo keramike, ker je želel, da bi njegove dosežke raziskav prenesli v prakso.

Ni ga prevzela in osvojila samo znanost, ljubil je naravo in jo kot planinec, alpinist, gobar odkrival in se zanjo, za njeno čistost tudi boril. Že kot študent in član Klub tolminskih študentov se je aktivno potegoval, da bi Soča in zgornja Soška dolina ostali neokrnjeni in čisti. Tudi pri svojem poznejšem delu je skušal razvijati tako tehnologijo, ki ne bi onesnaževala narave.

Živel je polno življenje in se vedno upiral vsemu, kar bi omejevalo njegovo osebno svobodo. Skrivnosti življenja je odstril s poglabljanjem v filozofijo, književnost in umetnost.

Nekoč je rekel: »Ni važna dolgost življenja, važna je njegova vsebina.« In res polno in bogato je živel zase in za druge.

Njegova prezgodnja smrt je izguba za slovensko keramično stroko, z našo delovno organizacijo, za nas prijatelje, še veliko hujša in bolj boleča pa je izguba sina, brata, moža, očeta.

Spominjali se ga bomo kot tihega in skromnega, duhovnega velikana.

Sodelavci Iskre Avtoelektrike
TOZD AET TOLMIN

Zahvale

Ob tragični izgubi mojega dragega, nadvse ljubljenega in nepozabnega sina

Jančija

se iskreno zahvaljujem vsem mojim bivšim sodelavkam in sodelavcem z linije regulatorja, usmernika in elektrone tovarne generatorjev in elektrone Nova Gorica za izkazano sočutje in vsestransko pomoč v teh težkih dneh

neutolažljiva mama Ana Velkavrh

Ob smrti moje drage mame

Pavle Perdan

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem v TOZD Števcu za izrečeno sožalje, darovano cvetje, denarno pomoč in številno spremstvo na njeni zadnji poti.
Enaka zahvala tudi sindikatu TOZD Števcu.

Hčerka Marta Drolc z družino

Ob smrti mojega očeta

Pavla Štiblja

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem v umerjevalnici in kontroli TOZD Števcu. Hvala vsem ostalim za darovano cvetje, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Hčerka Milka Plestenjak

Ob smrti mojega očeta

Franca Kalana

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem v TOZD Stikala za izrečeno sožalje, darovano cvetje ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Sin Marjan z družino

Ob smrti moje drage mame

Jožefe Mlakar

se iskreno zahvaljujem sodelavcem v TOZD TSD za izrečeno sožalje, darovano cvetje, denarno pomoč ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Hčerka Marija Janc z družino

V spomin Stanetu Kolencu

Vedeli smo, da načeto je tvoje telo,
a nismo verjeli, da te ne bo.

Dobra volja še dvajset let te je držala,
da je tvoja bolezen dolgo mirovala.

Na tvojem grobu zdaj roža cveti,
v naših srcih še vedno si Stane ti.

Bil si tovariš, prijatelj in brat,
tak v družbi se dobi samo enkrat.

To je tisto kar te je držalo,
in do tvoje smrti bratstvo kovalo.

Tebe Kolenc v naši sredini več ni,
nad tvojim telesom že peto leto roža cveti.

Težka bolezen te je iztrgala od nas,
in pustila za seboj nepozaben čas.

Tvoje praznine se nadomesti ne da,
brčz tebe so nam srca ledena.

Z nasmehom in šalo si nas bodril,
najboljši prijatelj in tovariš si bil.

Jubilejno dvajsetletnico si proslavil,
in za vedno se od nas poslovil.

Roko si mi stisnil ob jubileju svojem,
to je zadnjikrat, ker pozabiti ne morem.

Lepo si nas učil in dober z nami bil,
zato ti bom to pesmico podaril.

V spomladanskih dneh, ko vse cveti,
za vedno si odšel Kolenc Stane ti.

V dolgi koloni na tvoji zadnji poti
za vedno si nas zapustil prijatelj ti.

Janko Stevanović, DO Elektrozveze

Naših štirideset let

Piše:
Dušan Željeznov

Naš sogovornik
Vladimir Logar

Srebrni jubilej

Nadvse slavnostno pa je bilo 4. julija 1971. v Predvoru pri Kranju, ko je slavila Iskra svojo petindvajsetletnico in svoj dan Iskre in borca. Poleg slavnostnega govornika Sergeja Kraigherja je na tem jubilejnem slavlju govoril tudi naš sogovornik in takrat dejal:

V imenu združene Iskre čestitam kolektivu kranjske Iskre na 25-letnem jubileju. Iz skromnega obrata se je razvila v tovarno z moderno tehnologijo, v kateri je zaposlenih 5500 delavcev. Iz tovarne so se razvili številni obrati in tovarne širom Slovenije. Poleg tega je tovarna predstavljala velik izvor kadrov, ki je svoje delovne navede in izkušnje uspešno prenašal na druge tovarne Iskre in tudi na druga podjetja. Izkoriščam to priložnost, da dam priznanje vsem stariim delavcem in kadrom kranjske Iskre, ki so s svojim trdim delom prispevali k uspešnemu razvoju Iskre.

Pred 10 leti so se na iniciativo tedanjega direktorja Silva Hrasta, njegovih sodelavcev in nekaterih družbenopolitičnih faktorjev, združile tovarna Iskra Kranj, IEV Ljubljana, TELEKOMUNIKACIJE Pržan, TELA Ljubljana in kasneje NIKO Železniki v novo integrirano podjetje Iskra Kranj. S tem se je formirala največja industrijska integracija v Sloveniji. Cilj integracije je bil, doseči z delitvijo dela in specializacijo koordiniranje program-skorazvoje in tržne politike, doseči čim boljše gospodarske rezultate za sedanj in bodoči razvoj Iskre. Iskra je postala na področju elektronike, elektromehanike, telekomunikacij in avtomatike eno od vodilnih podjetij v Jugoslaviji.

Iskra je v 10 letih povečala proizvodnjo za 10-krat, število zaposlenih 2,5-krat, izvoz smo povečali 31-krat (3/4 konvertibila), akumulacijo pa za 20-krat. Letna stopnja rasti je bila najvišja od vseh industrijskih panog, pomen je še toliko večji, ker predstavlja delež Iskre v slovenski elektroidustriji 2/3.

Na visoko stopnjo rasti Iskre je brez dvoma vplivala splošna konjunktura

elektronske industrije doma in v svetu, znatna vlaganja lastnih in družbenih sredstev v modernizacijo in rekonstrukcijo, vlaganje v raziskave in razvoj in ne nazadnje tudi velikega odrekanja in trdega dela vseh Iskrašev. Na osnovi doseženih uspehov je Iskra uspelo zlasti v zadnjih letih s sanitarnimi ukrepi ustvariti tak dohodek, ki omogoča izplačevanje višjih osebnih dohodkov in formiranje skladov, ki so osnova finančne moči podjetja.

Naša Iskra je v preteklosti doživljala tudi težke čase, ki so ogrozili obstoj in integriteto Iskre, toda zahvaljujoč trdemu delu vseh je uspelo najti pravo pot, ki je pripeljala Iskra h konsolidaciji in stabilizaciji ter nadaljnji ekspanziji.

Iskra je v preteklosti opravljala tudi širše družbene funkcije, Iskra je v svojih 28 tovarnah in obratih vsako leto na novo zaposlovala nad 1000 novih predvsem mladih delavcev. S tem je dala kruh številnim delavcem in njihovim družinam in preprečevala odhod naših ljudi v inozemstvo. Iskra ima svoje tovarne in obrate na področju 15 občin. Večje število teh občin je bilo manj razvitih in očitno je, da so naši proizvodni obrati v veliki meri pripomogli h gospodarskemu razvoju. Menim, da se prav te družbene funkcije, ki jih je Iskra učinkovito opravljala, prečesto pozablja in ne ceni dovolj.

Iskra se v preteklosti ni zapirala vase. Stalno smo poudarjali, da smo odprta industrijska skupnost, prav te dni se je priključila Iskra še ELRA — tovarna gospodinjstva opreme iz Škofje Loke. Cilj naše bodoče poslovne politike je graditev takšnega proizvodnega potenciala na področju elektronske industrije, ki bo omogočil racionalno in ekonomsko proizvodnjo, katero bo možno plasirati na domače in tuje tržišče. Krepiti moramo raziskovalno-razvojno dejavnost, ki predstavlja temelj sodobne proizvodnje. Istočasno pa moramo širiti poslovno tehnično sodelovanje z domačimi in tujimi partnerji.

Mislimo, da bi v prihodnjih letih Iskra nadaljevala s svojo ekspanzijo. Računamo, da bo proizvodnja rasla letno 20—30%, število zaposlenih 6 do 8%, izvoz pa mora rasti hitreje kot je rast proizvodnje, in to 30—40%. Prodajo naših proizvodov bo realizirala Iskra — Commerce, ki ima zgrajeno dobro trgovsko organizacijo doma in v tujini. Osnovni zaviralni faktor bo pomanjkanje kadrov, zato podvzamemo vrsto ukrepov na področju izobraževalne šolske politike.

Iskra praznuje tudi 20 let delavskega samoupravljanja. Prvi delavski svet se je konstituiral septembra 1950 v kranjski tovarni Iskra in tudi v ostalih delovnih organizacijah. V Iskri je danes 15 proizvodnih organizacij in 3 specializirane organizacije, ki imajo svoje organe upravljanja in pravico, da same ugotavljajo in delijo dohodek v skladu z osnovno ekonomsko politiko celotnega združenega podjetja. Cilj dela samoupravnih organov in tudi družbeno-političnih organizacij, ki aktivno delujejo v našem podjetju, je v tem, da omogočijo tako upravljanje, da bo delovni človek čim bolj odločal o rezultatih svojega dela in poslovanja. To nam nalagajo tudi novi ustavni amandmaji.

Dan Iskre je tudi praznik vseh članov delovne skupnosti Združenega podjetja. Delovni ljudje v vseh naših organizacijskih enotah, ki so po raznih krajih Slovenije, vlagajo velike

napore za nadaljnjo gospodarsko rast celega Združenega podjetja. Vsem delavcem v naših enotah priskrbi hvala za njihovo delo in najboljšje želje za nadaljnje uspehe.

4. julij je tudi dan borcev. Izkoriščam priložnost, da čestitam vsem boljšim borcem, ki jih je blizu 2000 zaposlenih v Iskri, katerim se zahvalju-

jem za učinkovito pomoč pri krepitevi in razvoju Iskre.

Dragi Iskraši! Še nikoli v zgodovini Iskre ni bilo zbrano prek 11.000 delavcev in delavk podjetja in njihovih družinskih članov. Ta revija naše moči naj istočasno krepi pripadnost Iskri, naj krepi solidarnost in enotnost naše Iskre, da se bo Iskra v prihodnjih letih še bolj svetila kot se danes.

Iskra

Iskra ZORIN,
tozd CAOP,
Trg revolucije 3

61000 Ljubljana
(Brijona Krajnc)
Tel. 213-213 int. 3474

V mesecu juniju bomo organizirali

teden predstavitev interaktivnih računalniških paketov za računalnike VAX.

Vse predstavitve bodo v Iskrini poslovni stavbi, Trg revolucije 3, Ljubljana, v veliki dvorani—pritičje, ob 9. uri.

PROGRAM vseh predstavitev:

- 6. 6. 1988: PMPS — Proizvodni materialni planski sistem
- 7. 6. 1988: VOS — Vzdrževanje osnovnih sredstev
- 8. 6. 1988: KRIS — Knjigovodsko računovodski informacijski sistem
- 9. 6. 1988: PRODAJA
- 9. 6. 1988: EKONOMIKA

PMPS — proizvodno materialni planski sistem. Vas zanima paket z največ inštalacijami v SRS?

Predstavitev je namenjena predvsem vodstvenim delavcem, vodjem in organizatorjem proizvodnje, planerjem, delavcem v AOP in organizatorjem računalniških procesov v OZD.

Prikazali bomo, kako se računalniško lotevamo:

- prevelikih zalog
- pregleda nad potekom proizvodnje
- preračunavanja lastnih cen in planov
- dokumentiranja izdelkov

VOS — vzdrževanje osnovnih sredstev — nujno potreben pripomoček vsem kapitalno-intenzivnim OZD in vsaki službi za vzdrževanje v OZD. Predstavitev je namenjena predvsem vodstvenim delavcem, vodjem proizvodnje, vodjem vzdrževalnih služb, organizatorjem računalniških procesov v OZD...

Obsega: preventivno in intervencijsko vzdrževanje osnovnih sredstev, rezervnih delov; ekonomsko analizo, amortizacijo osnovnih sredstev.

KRIS — knjigovodsko računovodski informacijski sistem.

Predstavitev je namenjena predvsem vodstvenim delavcem, finančnim, knjigovodskim in računovodskim delavcem, organizatorjem računalniških procesov v OZD...

To je interaktivni programski paket, ki omogoča ažurno in enkratno evidentiranje poslovnih dogodkov in sprememb o finančnem stanju, o ustvarjenem dohodku, delitvi in uporabi sredstev, vodenje glavne knjige z ekonomsko analizo in spremljanje analitike finančnega in poslovnega dela, kakor tudi vodenje saldakov.

PRODAJA — Predstavitev je namenjena: vodstvenim delavcem, komercialnim službam, analitikom, vodjem prodaje...

Paket obsega: evidentiranje in spremljanje pogodb in naročil, fakturiranje, vodenje saldakov, količinske in vrednostne reklamacije ter prodajno statistiko.

EKONOMIKA — Predstavitev je namenjena: vodstvenim delavcem, plansko analitskim službam...

Je programski paket, ki omogoča interaktivno spremljanje do 2400 poljubnih podatkov poslovanja OZD s področja proizvodnje, prodaje, celotnega prihodka, investicij...

VSTOP PROST

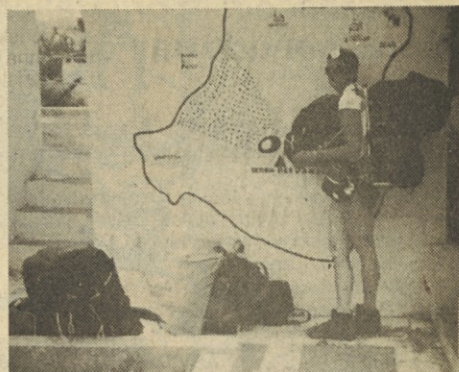

STROMBOLI: zlata obsidianska mrzlica Iskrašev

Po temeljnih predpripravah se je 30. aprila skupina 35 Iskrašev in spodaj podpisane čistokrvne Dolenjke odpravila na devet dnevno popotovanje po Eolskih otokih. Pravzaprav je bilo to popotovanje, samo kar zadeva 3200 km dolgo pot. Drugače pa je bila to geološka ekspedicija v čisto pravem pomenu besede, kajti nemogoče je popotovati po Eolskih otokih in jih ne povezati z geologijo. Za geološke nauke je poskrbel geolog Igor Klobčič, za samo organizacijo te dolge in naporene poti pa neutrudni Marjan Ručigaj. Slednji je vso odpravo opremil zličnimi majicami in bedži znakom Iskre.

Po vkrcanju na vlak na ljubljanski železniški postaji smo bili mimogrede v Trstu. V Trstu smo imeli le toliko časa, da smo si pretegnili kosti in že smo drveli proti Mestri. Točnost italijanskih železničarjev bi si naši lahko vzeli za zgled. Od tu naprej pa smo drveli v Rim in pot od tu do Messine po večini prespali. Messinsko ožino smo prepluli na trajektu, ki spravi vase kompozicijo 12 vagonov in že čez dobro uro smo do minutke točno ujeli ladjo za na prvega izmed Eolskih otokov, Vulcano. Tu pa se ti ob pogledu

na otoke razširijo zenice in nasmeje srce. Lepote, ki se kot čudovita koprena odprejo pred teboj, lahko samo doživiš in mi smo imeli to srečo, da smo jih doživljali polno in zdi se kot, da bi vsakdo izmed nas prosil: postoj sicilijansko nebo in pokažite vulkani še globlje svoje nedrje, da se opijanimo ob vaših lepotah. Oprtni z nahrbtniki smo na otoku Vulcano poiskali kamp, si pogreli konzerve in že nestrpno pogledovali na obrobje kraterja, ki je bil naš cilj na tem otoku. Vulcano je imel zadnji večji izbruh leta 1890. Takrat je vulkanske bombe, premera petih metrov metalo tudi 400 m visoko. Leta 1975 pa beležijo na Vulcanu naslednji izbruh, ki je bil samo plinskega značaja.

Takole otovorjeni smo raziskovali Eolske otoke

Po izredno natrpanem urniku smo se vkrcali na ladjo za Stromboli, to je enega izmed najzanimivejših otokov na tej naši geološko-raziskovalni ekspediciji.

Mesto pod vulkanom Stromboli je že po svoji zgradbi izredno zanimivo. Ulice so ozke in stisnjene, edino prevozno sredstvo na tem otoku je vespa, ali pa miniaturni kamiončki, ki služijo za prevoz prtljage in turistov. Stromboli je tudi edini vulkan, kjer je njegove erupcije mogoče, brez življenjske nevarnosti, opazovati z nekaj sto metrov. Zatočišče za prtljago smo našli v precej razkošnem penzionu in se proti večeru odpravili na vrh tega mogotca. Čudovite, v noči razžarjene erupcije je nemogoče opisati z besedami. Te so v temo pozabe zavile tudi strahotni peščeni vihar, ki je na vsak način hotel zagreniti to na pol prečuto noč v samem kraterju. Naslednji dan zjutraj, smo se kot pravi turisti kopali v še malo hladnem Tirenskem morju. Tudi čakanje na ladjo, ki bi nas popeljala v Neapelj, smo izkoristili za kopanje. Noč na ladji smo prespali na palubi, seveda v spalnih vrečah.

V Neapelj smo prispeli zgodaj zjutraj, odložili prtljago na železniški postaji in se, čeprav utrujeni napoliti na ogled Pompejev.

Pompeje je leta 79. našega štetja Vezuv z svojo aerosolno erupcijo dobesedno preplaval in rezultate te katastrofe smo si tudi mi do podrobnosti ogledali. Še kratak ogled Neaplja in že smo sedeli na vlaku, ki nas je popeljal do Ljubljane.

Še veliko tako dobro organiziranih izletov želim članom planinskega društva Iskre.

Majda Kelbič

Na kot saje črni strombolski plaži je nastal tudi tale znak Iskre

Naslednji dan zgodaj zjutraj smo raziskali še Vulcano, raziskali pomeni pogledali in pobrali vse zanimive primerke, ki so nekoč prihrumeli iz vulkanskega žrela in skratka vtaknili nos v vsako stvar, ki se nam je zdela zanimiva. Bilo je še toliko časa, da smo se okopali v zdravilnem fumarolskem blatu in že smo potovali na naslednji otok Lipari. Tu smo prespali v Yu hostels, ki je bil včasih samostan. Zanimivost otoka Lipari je reka obsidiana, to je vulkanskega stekla, ki je nastalo tako, da se je lava na hitro strdila. Bojda je neprecenljive vrednosti in naši nahrbtniki so od Liparjev naprej postajali vse težji. Najlepši primerki, ki je našel mesto v nahrbtniku enega izmed zbiralcev, je bil težji od štirih kilogramov. Na tem otoku smo si ogledali še terme, ki pa so bile zaradi prenove ob našem prihodu zaprte. Lipari pa v svojih šestih muzejih skriva tudi arheološke znamenitosti neprecenljive vrednosti.

Pogled z obzidja na liparsko pristanišče je samo del lepot, ki jih skriva ta otok

Še vedno delujoči krater Strombolija

Po naporni noči v kraterju, se je tak počitek nadvse priljeval

udeležencem in prijateljem ob 12. pohodu na Poljano

Letos se bomo, v organizaciji ŠD Kokrica, že dvanajstič srečali prvo nedeljo v juniju prijatelji rekreacije, planin in ŠD Kokrica na naši najbolj množični prireditvi, pohodu na Poljano.

Večino od vas želimo s tem le spomniti, da je leto naokrog in, da se bomo 5. junija zopet srečali z vami, vašimi prijatelji, svojci, družinami, skratka z vsemi, ki ste že bili v gosteh pri nas pa seveda s tistimi, ki ste le slišali, da je na Poljani v družbi tisočev prijeto.

Štart pohoda v vasi Trstenik (511), 6 km od Kranja, v smeri ceste Kranj — Golnik. Cilj pastirska planina Velika Poljana (1407 m).

Dve uri prijetne planinske hoje.

NASVIDENJE NA POLJANI V NEDELJO, 5. JUNIJA

Iskra

Iskra Avtomatika

razpisuje

NAGRADE dr. Vratislava Bedjaniča

Delovna organizacija ISKRA — AVTOMATIKA že vrsto let razpisuje in podeljuje »Nagrade prof. dr. Vratislava Bedjaniča«, ki so namenjene doktorjem, magistrim in diplomantom elektrotehniških fakultet za njihova doktorska, magistrska in diplomska dela s področja sistemov, naprav in elementov avtomatizacije, zaščite in stikalne tehnike.

V študijskem letu 1987/88 bomo že 19. podelili:

- eno nagrado za doktorsko disertacijo v znesku 900.000.— din
- dve nagradi za magistrska dela v znesku 600.000.— din
- pet nagrad za diplomska dela v znesku 360.000.— din

Predlog za razpisane nagrade posredujejo fakultete in sicer le za tiste kandidate, ki so svoje delo zagovarjali v študijskem letu, za katerega je razpis objavljen.

Predlogu mora biti obvezno priložena doktorska disertacija, magistrsko oz. diplomsko delo z mnenjem fakultete.

Vsaka fakulteta lahko poda največ (tri) predloge za diplomska dela. Predlagatelje opozarjamo, da lahko za nagrade predlaga le tiste kandidate, ki do sedaj še niso prejeli nagrade dr. Bedjaniča.

Komisija nagrajenih del ne vrača!

Komisija za nagrade dr. Bedjaniča bo sprejemala prijave oz. predloge za podelitev nagrad v letu 1988.

Vsak predlog za podelitev nagrade mora vsebovati tudi točen naslov kandidata ter ime in priimek mentorja, z naslovom.

Po sprejemu sklepa o podelitvi nagrad, komisija o sprejetem sklepu obvesti vse predlagatelje.

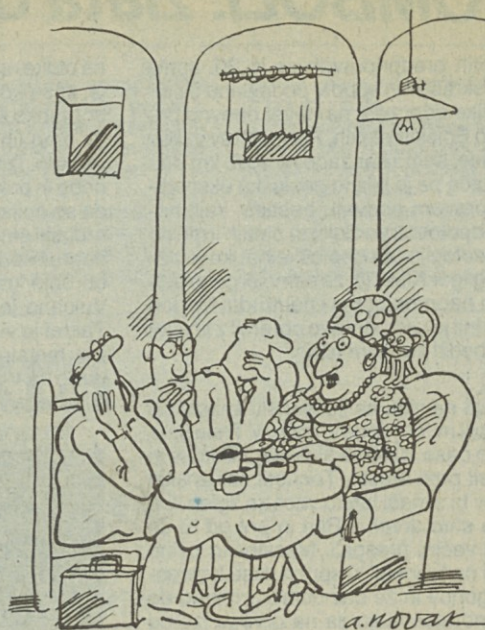
Nagrade bodo podeljene decembra 1988 ob obletnici smrti dr. Vratislava Bedjaniča.

Nagrajenci prejmejo poleg denarne nagrade tudi pisno priznanje. Prijave z vsoto potrebno dokumentacijo je potrebno posredovati na naslov:

Predsednik »Komisije za nagrade dr. Vratislava Bedjaniča«
prof. dr. Anton OGORELEC
Fakulteta za elektrotehniko, 61000 Ljubljana, Tržaška c. 25

Komisija za nagrade
dr. Vratislava Bedjaniča
prof. dr. Anton OGORELEC

Predsednik delavskega sveta
delovne organizacije:
Vladimir PIRC

— Povem vam, če bo preskrba s kavo še naprej tako slaba, bo gospodarsko načrtovanje popolnoma onemogočeno

Planinska sekcija kranjskih DO Iskra

PLANINSKI OBVEŠČEVALEC

Planinski izleti v juniju

Planinke in planince, ljubitelje izletov v DO Iskre iz Kranja obveščamo, da bo planinska sekcija DO Iskre organizirala v mesecu juniju naslednje planinske izlete:

- 11. VI. (sobota) Soriška planina — Ratitovec
- 18. in 19. VI. (sobota, nedelja) — Pohorje
- 25. VI. (sobota) Dovje (Mojstrana) — Kepa

Iz razpisov za posamezne izlete, ki bodo objavljeni tudi v glasilu Iskra in na oglasnih deskah v DO, bodo razvidni vsi podatki o posameznem izletu (prevoz, cena, prijavljanje itd.).

V mesecu juniju bo organiziralo matično PD iz Kranja izlete in nekatere druge akcije, katerih se lahko udeležijo tudi člani kolektivov v DO — Iskre iz Kranja:

- 4. VI. (sobota) — Konj (Kamniško-Savinjske)
- 11. VI. (sobota) — Pišnica — Sleme — Tamar
- 16. do 21. VI. — Bjelašnica (transverzalna pot)
- 18. in 19. VI. (sobota, nedelja) — pohod na Kališče
- 24. do 26. VI. — letna planinska šola

Razpisi za izlete in planinsko šolo bodo objavljeni v glasilu Glas. Vse informacije pa lahko dobite v pisarni PD-Kranj, ali po telefonu: 22823.

Vabljeni na izlete!

Mali oglasi

GUMI Michelin, skoraj novi, za Tomos BT 50, dimenzije 2,50-17 (prednje kolo) in 3,00-17 (zadnje kolo) z originalnimi zračnicami prodam. Tel.: 061/261-445, popoldan.

Šotor za 4 osebe, zložljive postelje, Pony kolo in klasično žensko kolo prodam — tel.: 574-502.

Od začetka junija do konca septembra oddam jadrnico s skipperjem — za 4 osebe. Tel.: 061/267-478 zvečer.

Prodam NEC dvojni kasetar, nov DUNLOP grafit teniški lopar, nov Adidas

grafit teniški lopar (3 mesece star), diktafon SONY z dvema hitrostima, brivski aparat na baterije Braun micro. Informacije: Miha Milisavljevič, tel.: 064 28861/2230, ali 38776 (064).

Ugodno prodam hojico, zložljivo otroško posteljo, hladilnik 70 l, šotor za 3 osebe in 2 otroški kolesi (do 7, oz 10 let). Tel. do 15. (061) 213-213, int.: 23-61, zvečer: (064) 45-176.

SURF D-2, rabljen dve sezoni, prodam po polovični ceni. Tel.: 573-215/330.

TOMOS BT 50, letnik 86, dobro ohranjen, prodam. Telefon: 061/261-445, popoldan.

Iskra

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra — SOZD elektrokovinske industrije — Ljubljana. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika Miloš Pavlica, odgovorni urednik Dušan Željenc, tehnični urednik Drago Pečenik. Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo. — Naslov: Ljubljana, Gregorčičeva 23 telefon: 223-977. Priprava za tisk: DIC TOZD Grafika, Novo mesto. Tisk: ČTP Pravica, Dnevnik, TOZD Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila davka od prometa proizvodov.